Konvolutten.

En graphologisk studie

Forord til den elektroniske udgaven

Dette verk av **Karl Gjellerup** (1857-1919), med illustrationer av **Louis Moe** (1859-1945) og forfatterportrait av **Peder Severin Krøyer** (1851-1909), er digitalisert i april 2011 fra University of Toronto af Internet Archive og tilpasset for Projekt Runeberg i mars 2016 av Ralph E.

 Dette verk kan leses som en bog i farve paa Internet Archive.

GJELLERUP

/ - * • ' -»'

XonvdlüttIsnDa en tydsk Udgave af »Konvolutten«, med de originale Illustrationer, udkommer paa S.Fischers Forlag (Berlin), frabedes Oversættelser paa Tydsk

af denne Novelle.KONVOLUTTEN»Schubothes ke Miniatur- Bibliotek«

KARL GJELLERUP

KONVOLUTTEN

EN GRAPHOLOG1SK STUDIE

Illustreret af Louis Moe Forf.'s Portræt tegnet af P. S. Krøyer

KØBENHAVN DET SCHUBOTHESKE FORLAG

J.L. LYBECKER OG E. A. HIRSCHSPRUNG MDCCCXCVilTredje TusindeKONVOLUTTENBREV

FRA UDGIVEREN TIL FORLÆGGERENBREV

FRA FORFATTEREN TIL UDGIVERENKøbenhavn, d. 16. Aug. i8qö.

Højstærede Hr. Gjellerup !

'Jeg sender Dem herved atter mit Manuskript. Saafremt De endnu skulde være af den Mening, at det kunde have Interesse for et større Publikum, tillader jeg Dem gerne at offentliggøre det. Mit Navn ønsker jeg fortiet, og jeg tør ogsaa haabe, at man ikke vil udfinde det. Thi skøndt det, som De veed, ikke er ubekendt i den videnskabelige Verden, er der kun et Par Mennesker, der veed, at jeg i min Ungdom har syslet ?ned Grafologi, en Videnskab, der den Gang var i sin første Vorden, men som nu er ko7nmeti saaledes paa Dagsorde?ien, at den her meddelte Begivenhed maaske kan siges at have en vis Aktualitet.

Det var iøvrig netop denne Begivenhed, der fik mig til at opgive den Tanke, ganske at ofre mig for det grafologiske Studium, da den nemlig altfor følelig lod mig mærke, at jeg }nanglede den medfødte instinktive Sa? ids, uden hvilken der paa dette divinaioriske Omraade ikke kan naaes noget betydeligt Resultat. Jeg saa' beskæmmet denne Sands, skøndt ganske ukultiveret, funktionere med en næsten uhyggelig Sikkerhed hos min

Ven Ankjær, der havde alle Betingelser for at blive en a7iden Michon — udenden franske Abbées Vindbeutlerier. Desværre skulde denne samme Oplevelse, som forraadte hafis eminente grafologiske Begavelse, gjøre ham Grafologien saa forhadt, at det var ganske forgæves, at jeg et Par Ga?ige forsøgte paa at bringe ham til at genoptage disse Studier.

Det følger af sig selv, at ligesom jeg har fortiet mit eget Nav?i, saaledes har jeg ogsaa overalt sat opdigtede Navne i Stedet for de virkelige. Jeg har efter Deres Raad bestræbt mig ærligfor at stoppe Munden paa Fagmanden, men hvis De dog skulde finde, at jeg undertiden til Skade for den liter ære Virkning gaar for dybt i det Grafologiske, staar det Dem frit for at stryge. *J

Idet jeg takker Dem for Deres Interesse og for den Ulejlighed, De saa beredvillig har paataget Detn

Tegner jeg med særdeles Højagtelse

Deres forbundne

*J Af denne Tilladelse har jeg dog kun meget undtagelsesvis gjort Brug, da det forekom mig, at disse graphologiske Excurser, selv hvor de gaa vel meget i Detaille og maaske endog blive lidt dunkle for ett flygtig Læser, dog bidrage deres til Stemningen og Farven. ^^IDet er nu en Snes Aar siden, at jeg ved en Artikel i et tydsk Tidsskrift blev opmærksom paa Abbed Michons Theori om en systematisk Udtydning af de Cha-raktereiendommeligheder, der have udpræget sig i Haandskriften. Artiklen var skrevet i den spodske Tone som alt Nyt og Overraskende er temmelig sikker paa at møde i Pressen, men den gav mig dog den Forestilling, at der ståk noget mere under Sagen end vilkaarligt Phantasteri. Jeg anskaffede Abbedens Bog og blev snart hans ivrige Discipel.2

I Begyndelsen drev jeg Graphologi som et Liebhaveri i de Fritimer, som mit egentlige Studium levnede mig. Men denne gaadefulde Mellemting mellem Videnskab og Kunst tog lidt efter lidt Interessen i den Grad fangen, at mit Fagstudium blev Bisagen ; og da mine Formuesomstændig-heder tillod mig at se bort fra Brødsiden af et Studium, besluttede jeg mig til helt og holdent at offre mig i denne nye Kundskabs Tjeneste.

Det var som sagt i Graphologiens allerførste Barndomsdage. Der fandtes i Tydskland vel en eller to Naturgrapho-loger, som gav sig af med at s spaa efter Haandskrifter«, men som ingen fast Methode havde og heller ikke blev taget synderlig an sérieux; hvad Skandinavien angaar, saa var Sagen neppe nok kjendt af Navn. Jeg tilstaar, at jeg nærede det lønlige Haab, at det skulde være mig, en Dansk, forbeholdt at lede Grapho-logien ind paa en virkelig videnskabelig Bane og fuldføre med nordisk Grundig-hed, hvad den franske Abbed saa lykkelig havde begyndt med sydlandsk En-thousiasme.

Min nye Syslen holdt jeg hemmelig for Alle. Jeg frygtede med Rette for at komme i Miscredit som Phantast i den videnskabelige Verden og derved paa Forhaand kompromittere Sagen. Forst naar jeg kunde træde frem med et færdig begrundet System, understottet af en rig og alsidig Materialsamling, først da var Tiden kommen til at kaste Masken. Imidlertid drev jeg altsaa mit saakaldte Fagstudium videre for et Syns Skyld — hvilket jeg senere ikke havde Grund til at fortryde. Jeg havde ogsaa een uvurderlig Fordel af dette Hemmelighedskræmmeri. Hvis jeg havde fortalt mine Bekjendte, hvad jeg havde for, saa vilde de sikkert have faaet en vis Mistro til mig og være blevne ængstelige og forsigtige med deres skriftlige Meddelelser; men netop de, som jeg kjendte bedst og havde rigest Leilighed til at4

iagttage, skulde jo være mine fornemste Forsøgsobjekter. Jeg begyndte virkelig oesaa snart at vurdere dem efter deres

o

Skrift. Ofte forbandede jeg den nøgterne Tid vi levede i, og ønskede den forrige Generations Brevskrive-Salighed

tilbage. Imidlertid skrev man dog den Gang endnu en Del mere end nu omstunder, da de unge Mennesker slet ikke kunne skrive et Brev mer. De af mine Venner, der vare saa meget forud for deres Tid, at de aldeles ikke vilde korrespondere, blev mig snart ganske ligegyldige. Teg foretrak at omgaaes et brevskrivende Uhyre fremfor et Dydsideal, der havde Penneskræk. Saaledes fanger Videnskaben og saaledes forhærder den.

Ganske vist faldt det mig ofte droit, ikke at kunne underholde mig med Nogen om det, der interesserede mig mest — for ikke at sige udelukkende. Og dog havde denne Isolerethed paa den anden Side ogsaa sin store Charme.

Nutildags da Graphologien ikke blot5 KONVOLUTTEN

er bekjendt, men ogsaa anerkjendt, da den er Mode og begynder at blive en Slags Sport: nu da der ved Domstolene — i alt Fald i Udlandet — er ansat ed-

fæstede Skrift-Sagkyndige, hvem Øvrigheden spørger tilraads om hvorvidt en Forbryder fortjener Benaadning eller ei; — nu, da Maanedsskrifter, illustrerede Tidender, ja endogsaa Dagblade regelmæssig bringe graphologiske Portraitter;6

KONVOLUTTEN

— nu, da Skrifttydning er en pikant Underholdning ved Assembléer: nutildags kan man vanskelig gjøre sig en Forestilling om, hvordan den ensomme Forsker i den nye hemmelig Videnskab den Gang var tilmode. Nærmest maa man tænke sig ham som en Alchymist, der allerede ser Guldstøvet flimre i Retorten , som en Astrolog der stiller et Heroskop, som en Mager, der stirrer paa de mægtige Tegn i Nostradamus' Foliant, indtil Aandetaagen foran ham fortætter sig til en Skikkelse.

Ja, naar saaledes, i det natlige Lampelys, fra de smaa sorte Skrifttræk paa det lille Oktavblad det ene psychologiske Træk løsnede sig efter det andet, naar de samledes, snart indskrænkende hinanden, snart supplerende hinanden, smeltede sammen til Nydannelser og endelig byggede en sammenhængende Personlighed op: da var man i Sandhed høitidelig tilmode som en Troldmand, der maner en Aand frem, og nød Noget af en Shake-7 KONVOLUTTEN

speares Skaberglæde. Hvilken dæmonisk Magt følte man sig ikke i Besiddelse af — hvilke uoverskuelige Perspektiver aabnede der sig ikke for fremtidig Menneskekundskab! Her læste man et Brev, overstrømmende fuldt af christelig Mildhed, Selvfornægtelse og Kjærlighed — og Skrifttegnene, hvoraf disse ædle Sentenser vare sammensatte, talte om følesløs Haardhed, hensynsløs Egoisme og brutal Energi; — der psalmoderede Texten i ætheriske Toner om evig og platonisk Kjærlighed, medens den tykke, klæbrige Skrift hviskede en cynisk Kommentar om faunisk Sandselighed. Men undertiden fandt man ogsaa i et Brev af dagligdags og ubetydeligt Indhold, maaske endog fuldt af enfoldige og ubehjelp-somme Udtryk, en Haandskrift, der vidnede om sjelden Iljertensgodhed eller om en høi og ædel Aandsretning.

Det er et ofte brugt Motiv, at en ung Mand forelsker sig i et Portrait og nu ikke har Rist eller Ro, for han har fun-
8

KONVOLUTTEN

det Originalen, om han saa skal reise paa maa og faa ud i den vide Verden for at opsøge den ubekjendte Tilbedte. Hvor godt kunde jeg ikke tænke mig, at jeg havde forelsket mig i et graphologisk Portrait, og at Kjærlighed og Videnskab, ledende og drivende hinanden, havde jaget mig Verden rundt for at finde, hvem der havde skrevet disse Linier med denne Skjønhed i Initialerne, denne Enthousi-siasme i Svingene, disse allerkjæreste kokette Snørkler og lunefulde Sløifer, denne Sensibilitet i Førelsen, denne alfeagtige Finhed i Strøget og denne exempelløse Hjertensgodhed i Curverne — ! ! —

Graphologien var den Gang ung, og det var jeg med.IIHele Dagen igjennem havde jeg syslet med saadanne Undersøgelser og vilde nu henimod Aften unde mig en lille Adspredelse. Efterat have mønstret forskjellige Muligheder bestemte jeg mig til at opsøge min Ven Ankjær og slaa en Passiar af sammen med ham.

Plerr Ankjær var den Gang henad de Fyrre, men saae med sine markerede Træk og det temmelig graa Haar noget ældre ud. Han var overhovedet snarere grim end smuk; i alt Fald maatte man, for at finde Skjønhed hos ham, holde sig til den mere aandelige Side: den ædle Pande og det lysende 131ik. Han syntes12

heller ikke at gjøre synderlig Lykke hos Kvinderne. Kun den lunefuldeste af dem, Fru Fortuna, havde aabenbart kaaret ham til sin Yndling og udstyret ham ødselt baade med Rigdom og med Begavelse. Maaske stod hos ham den første Gave noget i Veien for den anden, idet den gav ham Frihed til at følge alle en rig Naturs Tilbøieligheder, uden at han nogensinde var tvungen til resolut at træffe et Valg imellem dem og koncentrere sine Kræfter til et afgørende Slag. Han interesserede sig meget for Maleri, besad omfattende Kundskaber paa dette Omraade og maiede selv; han læste philosophiske Skrifter, drev noget Musik og digtede. Lige i de Dage havde han udgivet en interessant Novelle, der blev gunstig omtalt i Bladene.

Jeg havde truffet Ankjær i Schweiz et Aarstid før, og vi havde fornyet vort Bekjendtskab i Kjøbenhavn. Det var mig altid en Fornøielse at besøge ham i hans nydelige Villa, og jeg forlod ham aldrig uden aandeligt Udbytte.13

Jeg traadte — som sædvanlig — uanmeldt ind. Arbeidsværelset, som han opholdt sig i, var kun ved en aaben Portiere adskilt fra Salonen. Da Gulvet her var belagt med et tykt Tæppe, hørte han mig ikke komme. Han sad i en Lænestol med et Brev i Haanden. Lampelyset faldt grelt paa hans Ansigt og aabenbarede et sælsomt Udtryk: dets Hovedbestanddel var Mishag og Uvillie, og det i en udpræget Grad, men ogsaa en helt modsat Følelse syntes at være indeholdt deri. Dette af modstridende Elementer blandede Udtryk var mig saa paafaldende, at jeg blev staaende midt i Salonen. Hans Blik var fasttryllet til Brevet, som han dog aabenbart ikke læste. Indholdet lod til at være udtømt. Men Haanden førte Skriftstykket snart tæt op til Øiet, som om en enkelt Streg eller et Punkt skulde undersøges, og fjernede det snart igjen, som for at gjøre den hele Ductus overskuelig.

Underligt! On dir ai un Meissonier: » Le14

graphologistei, tænkte jeg — paa Fransk, sandsynligvis fordi jeg i disse Dage næsten udelukkende underholdt mig med Michon. Kun den dybe Kummer, der rynkede hans Pande, og et vist lidenskabeligt Træk ved

Mundvigen vilde ikke ret have passet til Fremstillingen af en objektiv videnskabelig Undersøgelse.

Jeg traadte et Skridt fremad; Ankjær saae tilveirs, kastede Brevet paa Bordet og bød mig hjertelig velkommen. Tjeneren — thi denne Lykkens Pamfilius43 KONVOLUTTEN

havde cn! — bragte Whisky og Sodavand, Cigarerne glødede, den forfriskende Drik perlede i de høie Glas og Passiaren begyndte. Jeg havde just samme Morgen læst en gunstig og usædvanlig vel skreven Anmeldelse af hans Novelle, og var saaledes i Besiddelse af et Stof, der sjelden lader en ung Forfatter forblive ligegyldig. Men snart mærkede jeg, at han kun halvt laante mig Øre, medens hans Blik bestandig paany søgte Brevet. Det laa lige for ham; men Konvolutten var bleven skubbet til Side og befandt sig i min umiddelbare Nærhed, skraat støttet mod nogle Bøger og saaledes, at Bogstaverne vendte imod mig. Den laa virkelig der som paa en lille Læsepult, og det fulde Lampelys strømmede ned over det.

Saa mange Omstændigheder havde en Konvolut sandelig ikke behøvet at gjøre for at drage en Graphologs Blik til sig. Og hvad det angaar, at holde det fast — denne Konvolut kunde være ganske ubekymret.6

leg undrer mig endnu over, at jeg ikke raabte høit: du gode Gud, saadanne Egoismesløifer!

Hele Dagen havde jeg været paa Jagt efter Egoismesløifen — det mest charak-teristiske og det ubedrageligste af alle graphologiske Tegn. Den opstaar derved , at Pennen efter at have fuldført Trækkene af et stort Bogstav — eller af et helt Ord — gjør en Svingning, der centripetalt fører tilbage til den Skrivende.*) Godt og vel en

halvthundred Breve af min Correspondance havde jeg gjennemstøvet for at studere dette Phænomen i alle dets Former, og jeg havde da ogsaa gjort et rigt Bytte af Egoismesløifer hos mine Venner, men især hos mine Veninder. Dog vare de næsten alle noget undselige, ja tildels forkrøblede, og under-

For at Læseren kan forbinde en klar Forestilling med denne Forklaring hidsættes nogle Exempler paa Egoismesløifen:

tiden fandtes de kun i rudimentær Form, saa at der hørte et øvet Øie eller vel endogsaa et Forstørrelsesglas til for at opdage dem. De lignede Blomster, der savne den rette Jordbund. Her florerede de derimod i tropisk Ukydskhed; de hævede sig op over Bogstaverne og snoede sig som yppige Slyngplanter, der kvæle de Træer, som de ranke sig op ad. Over min Vens lille beskedne M — han hed Martin — krummede en Slynge sig høit til Veirs for saa at skyde steilt ned og bryde kølleformig af midt i det hvide Papir. Det var frygteligt! Man saae formelig, hvorledes Brevskriveren hensynsløst nedsatte Adressaten til et blot og bart Middel, udbyttede og tilintetgjorde ham.

Hvor uhyggelig tiltrækkende dette Syn end var, saa fandtes der dog en anden Form, der fængslede mig endnu mer. Tilfældigvis — eller gives der et gra-phologisk Forsyn? — begyndte Gadens Navn med R, et Bogstav paa hvilket Egoismesløifen med Forkjærlighed snyl-8

ter. Efter at Stregen var trukket igjennem, knækkede den af tilhoire og understregede Ordet med en Kølle.4 At man nu paa Forhaand understreger det endnu uskrevne Ord med Initialen 'navnlig med C) — dette Træk af stærkt Selvbehag er tilstrækkelig bekjendt. Men i denne eiendommelige Forbindelse med Egoisme-sløifen havde jeg aldrig set det. Og saa tilmed denne brutale Energi!

En Botaniker, der ikke langt borte, men paa et vanskelig tilgængeligt Sted, ser en endnu aldrig beskreven Plante, en monstrøs Variation af en Art, der just er hans Specialstudie: — han vil kunne gjøre sig en Forestilling om, hvordan jeg var tilmode overfor denne Konvolut. Jeg maatte have den — men hvorledes?

Gud maa vide, hvad vi egentlig talte om! Jeg troer knap, jeg vidste, hvad jeg sagde, og det trøstede mig ikke lidt,

*) Det omtalte R's Form var følgende :

at jeg mærkede, at min Yen næsten var ligesaa aandsfraværende som jeg, idet hans Blik blev tiltrukket af Brevet som mit af Konvolutten.

Endelig, da der dog ikke vilde falde mig noget Fornuftigt ind. bad jeg ham ligefrem om at give mig Konvolutten. Han saae paa mig med et forundret og lidt mistroisk Blik, og spurgte uvillig, hvad jeg dog egentlig vilde med den. I'aa dette Sporgsmaal var jeg slet ikke forberedt; men da jeg i det samme bemærkede et udenlandsk Frimærke paa Konvolutten, fandt jeg hurtig paa en lille Løgn.

— De vil vist le mig ud — men jeg har anlagt en Frimærkesamling.

Jeg undrer mig endnu den Dag idag over, at jeg ikke i det mindste var saa fiffig at sige, at jeg vilde give Frimærket til en Dreng, der samlede. Iovrig vilde det ikke have hjulpet mig det mindste. Thi med den rolige Bemærkning, at min vSamling ikke maatte være kommen langt,20

naar den ikke indeholdt et almindeligt russisk Frimærke, tog Ankjær en prægtig Sax, der som Alt. hvad der fandtes paa hans Arbeidsbord, var et lille Kunstværk, og klippede rolig Hjørnet med Frimærket af.

Ethvert fornuftigt Menneske havde nu givet tabt; men en Samler er ikke noget fornuftigt Menneske. Heller end at gaa glip af Konvolutten vilde jeg tilstaa Sandheden , skjøndt den indeholdt den be-skjæmmende Kjendsgjerning, at jeg lige havde gjort mig skyldig i en — lad os sige qualificeret Usandhed.

— Kjære Ven, svarede jeg, idet jeg anslog den letteste Tone, der stod til min Raadighed, — det var jo bare en Spøg ! Saa barnlig er jeg dog heller ikke. . . . Nei, jeg vilde gjerne have Konvolutten til en Samling — men rigtignok ikke til en Frimærkesamling.

— Til hvad for en Slags Samling da?

— Til en Samling af Breve —

— Og Konvolutter? tilføiede AnkjærKONVOLUTTEN"

21

med en let Spot i Stemmen og gjennem-borede mig atter med hint mistroiske Blik.

— Hovedsagelig ganske vist af Breve, svarede jeg uforstyrret. — Men selve Brevet kan jeg vel neppe gjøre mig noget Haab — —

Ankjær bedækkede uvilkaarlig Brevet med sin Haand og trak det nærmere til sig.

Saa ubeskeden vil jeg ikke være, tilføiede jeg beroligende; men jeg tænkte, at Konvolutten vel neppe havde synderlig Værdi for Dem.22

KONVOLUTTEN

— De kjender altsaa Haandskriften ? spurgte han med et hurtigt, sky Blik, og rødmede ved at stille dette Spørgsmaal.

— Hvis jeg kjendte den, vilde det lille Skriftstykke ikke have den Interesse for mig.

Han rystede paa Hovedet, som om han opgav at løse dette Problem.

— Ja, naar jeg kan gjøre Dem en Tjeneste med det, saa er det mig naturligvis en Fornøielse at bidrage til Deres Samling.

Og han rakte mig Konvolutten.

Jeg indsaae nok. at han ikke havde synderlig større Tiltro til denne Samling end til den forrige. Men det voldte mig ikke stor Bekymring. Jeg var altfor glad ved at vide min Skat velforvaret i min Brystlomme.

For at bevare Anstanden passiarede jeg endnu en halv Times Tid — i alt Fald haaber jeg, at det var saa længe — og ilede saa hjem for statite pede at underkaste min nve Erhvervelse en nøiagtigKONVOLUTTEN" 51

Undersøgelse. Med dennes Enkeltheder vil jeg ikke plage Nogen. Kun det overraskende Resultat, som Anvendelsen af Forstørrelsesglasset gav, kan jeg ikke fortie.

Det viste sig, at i denne faste, næsten brutal energiske Haandskrift sittrede alle Trækkene. Denne fine Sittren, der ikke er til at opdage med det blotte Øie, var allerede et Par Gange forekommen i min Praxis. Phænomenet er undgaaet Michons Opmærksomhed, og Hypothesernes Felt var altsaa aabent. Min gik ud paa, at Grunden var en unormal høi Grad af Sandselighed, hvilket jo ogsaa physiologisk vilde være ret forklarligt. Her havde jeg nu et Pragtexemplar af denne sjeldne Art. Men den stammede fra en ukjendt Egn, hvorhen der hverken førte Vei eller Sti. Ak, aldrig vilde den kunne tjene til at bekræfte eller berigtige min Hypothese! den var og blev en død Skat.

Denne bittre Betragtning fik mig næsten24

KONVOLUTTEN

til at glemme de andre fortrinlige gra-phologiske Egenskaber, og jeg vilde være gaaet meget nedslaaet til Sengs, hvis min elastiske Natur ikke havde foregøglet mig det Haab, at et Tilfælde dog maaske vilde bringe mig paa

Sporet af Brevskriveren.IIIDe. kunde vel være en Maaned senere, at i eg var indbudt hos en af vore mest yndede Skuespillere.

Jeg holdt overmaade meget af disse smaa Soupeer hos min Ven, Skuespiller Rung. Allerede selve Boligen med dens brogede, næsten zigeuneragtige Præg tiltalte min Phantasi. Nutildags er man bleven lidt overmæt af disse ægte Kunstnerhjem^, men den Gang var de temmelig ny i Kongens Kjøbenhavn. Straalende, skjævt ophængte Portierer virkede opmuntrende paa Øiet efter den farveløse nationalliberale Retvinklethed , og med al Agtelse for Kanevasbroderier efter28

Constantin-Hansenske Mønstre, saa er et persisk Tæppe et persisk Tæppe. Dernæst var Underholdningen som oftest aandfuld og altid livlig og fri, saa velgjørende forskjellig fra den i de spidsborgerlige Kredse, som Familiebaand havde knyttet mig til. jeg har heller aldrig truffet et kjedeligt og kun sjelden et grimt Menneske dér, medens begge disse Arter ere stærkt repræsenterede i min Familie. Endelig — og jeg maa tilstaa, at dette ogsaa spiller en Rolle for mig — spiser man særdeles godt dér og drikker endnu bedre — Rødvin endogsaa af mægtige slebne Krystalpokaler, der ere mig særlig sympathiske. Saa god Kaffe som hos Rungs har jeg aldrig drukket andetsteds, og hvad Cigaretter og Cigarer angaar, synes min mimiske Ven, * at have ganske egne Kilder — jeg antager een flydende ved Jenitscheh og een ved Habbana. Man behøver da ogsaa kun at kaste et flygtigt Blik paa et Brev fra ham for at overtyde sig om, at han erKONVOLUTTEN"

en »Feinschmecker« — lige til Papiret, og har alt Andet end Gnier-Tendenser.

Selskabet var ikke stort. Xæsten Alle horte til den Stand, som Efterverdenen ikke fletter Krandse for. Et Skjægge-menneske var paafaldende og virkede som Modsætning dekorativt. Der var ogsaa en dramatisk Forfatter, som Efterverdenen heller ikke fletter Krandse for. Plans Stykker kjendte jeg ikke, men desto bedre hans Haandskrift, saavel fra Manuscripter som fra Breve: — rent de-

duktiv, uden Genialitet, men energisk og klog; de >deigede« Træk tydede paa ensandselig Natur, der navnlig var hengiven til Bordets Glæder; hele Sider forkyndte den umaadelige Ødeland. Han maatte gjöre Carriére, fortjene Meget, sætte det Fortjente overstyr, overleve sin Berømmelse og endnu tidligere sin Fordoielse. Saaledes er det da ogsaa kommet. Og hvor skulde det kunne være Andet? Videnskaben tager ikke feil: — Sein Seben lag angefangen unb befdjloffen in ber Santa Safa fjeiligen 9iegiftern.

Man tilgive mig dette Citat. Stemningen fører det saadan med sig. Uden Citater løber et Skuespillerselskab nu en Gang ikke af.

Damerne vare mer eller mindre smukke og alle fordelagtig klædt, om man end kunde se paa nogle af Toiletterne, at de adskillige Gange havde feiet de verdens-betydende og maaske derfor saa smudsige Brædder. Jeg mønstrede just Skjøn-hederne omhyggelig og gjættede paa, hvem jeg vel skulde have den Ære at føre tilbords, da Husets Frue satte sigKONVOLUTTEN" 59

ved Siden af mig og beklagede, at min Borddame endnu ikke var kommen. Det var en ung Skuespillerinde, der gjorde Furore i Operetten. Jeg havde endnu ikke set hende, som jeg da overhovedet trods dette Skuespillerbekjendtskab ikke var nogen flittig Theatergænger. Men efter hvad Fru Rung sagde, var Marie Jensen eller, som hun med sit Kjælenavn hed, Mimi Chansonette. et saadant Vidunder, at det var en stor Begunstigelse, at være hendes Cavaler, selv om jeg først kunde nyde hende ved Deserten. Thi hun spillede i Aften i en lille Enakter, men havde betinget sig, at man ikke skulde vente paa hende med at gaa til Bords.

Foreløbig trøstede jeg mig med, at jeg kom til at sidde ved Siden af min elskværdige Værtinde, som jeg altid underholdt mig fortræffelig med. Jeg benyttede Ledigheden til at spørge om, hvad der egentlig var Frøken Jensens Hovedrolle.32

— Aa, De rædsomme Menneske! udbrød hun, De har vel aldrig set vores Mimi?

Jeg tilstod med et Suk, at jeg indtog dette Barbarstandpunkt.

— Det er utroligt! Ja, saadan er De jo! De fortjener rigtignok ikke den Lykke, jeg har tiltænkt Dem.

Jeg kunde ikke nægte min Uværdighed, men appellerede blot til hendes Høi-hjertethed.

— Xei, jeg siger Dem ikke det Mindste . . . Det er ikke andet end Deres velfortjente Straf, at De kommer i Forlegenhed.

Vi snakkede om andre Ting. Jeg holdt ogsaa flittig Øie med Selskabet. Særlig Glæde havde jeg af Dramatikeren, som ikke gjorde min Prognose til Skamme, men skuffede i sig, som om han var angst for at overleve sin Berømmelse.

Pludselig — jeg troer vi var ved den anden Mellemret — gik Fløidøren til Entréen op.

— God Aften allesammen ! raabte en

nydelig lille Brunette, idet hun hoppede ind.

Alle reiste sig, og der fulgte en stormende Modtagelse paa Skuespillervis.

— Velkommen Mimmi, velkommen ! raabte Værten, idet han bredte Armene vidt ud, i Heltefader-Posen, hvorpaa han trykkede hende til sit Bryst og kyssede hende paa Kinden. Og nu flöi hun fra den ene Omfavnelse til den anden, indtil hun endelig af Husets Frue blev afleveret hos mig. Vi blev hurtig præsenterede for hinanden; hun gjorde et Soubrette-Knix og satte sig.

— Aa Gud ! I har jo helt taget Veiret fra mig, raabte hun, idet hun lænede sig tilbage og viftede sig med Lommetørklædet.

— Men det er jo slet ikke sent, bemærkede vor Vært, Hr. Rung. Vi havde dog godt kunnet vente paa dig.

— Aa, hvor er du dog dum, Emil — som en Baby! . . Paa den Maade flk jeg dog min Entrée — var den ikke godt sat i Scene?

— Din Strik — brillant I Naa og hvordan er det saa gaaet dig? Stor Furore, mange Krandse ?

Hun satte en foragtelig Trutmund op: —

— Aa —! En Bouquet har jeg faaet.

— Ja, men hvor har du da Bouquetten ? Da du kom tomhændet, troede jeg, at Krandsene var saa kjæmpemæssige, at de slet ikke kunde slæbes med.

— Bouquetten ligger saamænd ude i Forstuen. For jeg vidste jo nok, at I vilde trykke mig halvt fordærvet.

En homerisk Latter belønnede denne naive Tilstaaelse. Bouquetten blev hentet ind og stillet foran hende paa Bordet, plantet i en af de omtalte Pokaler. Forgjæves protesterede hendes Gjenbo, fordi han derved gik glip af den skjønne Udsigt. Men hun holdt ham skadesløs ved at kigge frem snart tilhøire, snart tilvenstre for Blomsterne eller ved at lade sit Blik spille over til ham imellem dem.

— Men det er jo en pragtfuld Bouquet ! sagde Fru Rung.

— Aa, Mimi er bleven saa forvænt ved sit Triumftog, sagde hendes Mand ved den anden Ende af Bordet, at der ikke er Xoget, som imponerer hende mer. Mod Polakkernes Enthousiasme i Polen kan vi jo ikke komme op herhjemme.

— Nei, det er rigtignok sandt, det er et forrykt Folk! Aa Emil, du skulde have set den Aften, da jeg sang »Noch ist Polen nicht verloren« — naturligvis paa Polsk — hvordan er det nu — —

Ilun sang en Strophe og aflokkede de polske Ord saa forbløffende Nasal- og andre Toner, mens hun skar de umuligste Grimacer, at vi Alle var ved at forgaa af Latter, og Nogle løb stor Fare for at gaa bag over med deres Stole. Og under alt dette vedblev hun selv at være ganske alvorlig og syntes neppe at bemærke sin »Latter-Succes«.

— Nei, saadan en Begeistring, det

gjør I jer slet ingen Forestilling om, Kinders, sagde hun, fortabt i sine Erindringer.

— Har De ogsaa dandset Mazurka ? spurgte Skjæggemennesket, da Selskabet nogenlunde havde forvundet det ikke fortabte Polen.

— Om jeg har? . . . Det er forresten en tosset Dands . . . Nei, maa jeg bede om en Lumbye.

Og hun nynnede Champagnegaloppen.

— Apropos om Champagne og a propos des bottes, sagde Dramatikeren — har ogsaa en eller anden Pan*) drukket Champagne af Deres Sko?

— Ja, af min Sko er der bleven drukket Champagne, det er rigtigt nok, men hvad De vil med Deres gamle Hedningegud — —

Stormende Munterhed.

— Bedste Frøken Chansonette, raabte Dramatikeren, s Pan« betyder i dette Tilfælde —

*) Pan, adelig polsk Titulatur, som det engelske Sir.

— Aa, det veed jeg nok, hvem Pan er, jeg kjender meget godt de mythologiske Navne. Nei, det var en smuk, ung Herre, med en deilig Knebelsbart — ikke saadan en Smule Tingest, som De har — nei, en glimrende Sortie -»zu beiden Seiten ab« — —

Og hun dreiede med sine Fingre imaginære Knebelsbarter til begge Sider, indtil hendes venstre Haand foer mig i Ansigtet. hvorpaa hun meget angerfuld bad mig om Forladelse.

Denne tilstod jeg hende uden Betingelse, hvilket tildrog mig en Del let kjøbt spøgefuld Dadel, da jeg efter Nogles næsvise Mening burde have straffet den frække Haand og i det Mindste brændemærket den med et Kys — »altsaa med et meget ildfuldt Kys'., mente Dramatikeren. Dette førte nu til mange overflødige Spørgsmaal angaaende Haandkys og andre formodede Kys af polske Magnater.

Jeg beundrede den Slagfærdighed og

Takt, hvormed hun afparerede disse Drillerier, idet hun vidste at holde sig lige langt fra Knibskhed og Letfærdighed. Derimod ærgrede det mig ikke saa lidt, at hun ved denne Ordfægtning egentlig mere kom til at tilhore hele Bordselskabet end mig, som dog var hendes Cavaler. Jeg var derfor Husfruen meget taknemlig, da det lykkedes hendes selskabelige Behændighed at udfri Mimi af den almindelige Skjærmydsel og indvikle hende i en snevrere Samtale ved vor Bordende.

Rigtignok kom jeg selv nu temmelig snart i Klemme. Thi min ondskabsfulde Veninde begyndte at tale om Frøken Jensens Roller og henvendte sig hvert Øieblik til mig: »Ikke sandt, i den Scene er hun dog fortryllende — — — som hun synger det lille Couplet — — —« indtil mine forlegne og intetsigende Svar ogsaa blev Frøkenen

paafaldende, og Fru Rung med en lystig Latter kastede Masken : —KONVOLUTTEN

— Du maa nemlig vide, Mimi, atdette slette Menneske aldrig har set dig spille.

< Chansonette* saae paa mig, aabenbart i Tvivl om det ikke var en Spøg.

— Virkelig? Aa, du narrer mig bestemt, Vilhelmine.

Jeg maatte tilstaa, at det virkelig forholdt sig saaledes, men lovede naturligvis saa snart som mulig- at indhente det Forsømte.

Mimi saae paa mig med barnlig nysgjerrige Øine, som om hun betragtede en eller anden Naturmærkværdighed og mumlede med en aabenhjertig Naivetet, som henrykkede mig:

— Hvor komisk!

Strax efter reiste vi os fra Bordet. Kaffen blev seneret i Kabinettet, en fortryllende Mellemting mellem et Atelier og en Antiqvitetsboutik. Duftende Røgstrømme fra de nævnte Kilder ved Jennitscheh og Habanna ringlede sig snart i Dæmringslyset fra de rødt tilslørede Lamper og vævede en narkotisk Atmo-I 02

sphære om de behagelig fordøiende Gjæster, som vare leirede paa låve Stole og søbede den oplivende Mokkadrik af smaa snurrige Kopper. Der blev talt lidet og skjødesløst, mindre for at sige Noget, end for at der ikke skulde opstaa nogen pinlig Stilhed. Derfor virkede det saare velgjørende, da en Kapelmusiker satte sig til Klaveret og klimprede noget af en Modeopera. Man kunde lade, som om man lyttede henrykt, og man lod saadan.

Hvad mig angaar, saa betragtede jeg mit nye Bekjendtskab. Frøken Chan-sonnette laa paa et Hvidbjørneskind med Armen støttet paa et Par Puder og Ryggen lænet mod en Chaisselongue > som Fru Rung og en anden Dame sad paa. Hendes ubekymrede. noget lade, henslængte Stilling og den Maade, hvorpaa hun førte Cigaretten til sine røde — meget røde — Læber, var præget af en vis Odaliskgratie. Denne Cigaret fremhævede hende blandt Damerne, den vir-KONVOLUTTEN

kede som et Udraabstegn efter en Sætning. Det var jo den Gang noget ganske usædvanligt, at Damer røg. Chansonette havde bragt denne Færdighed med fra Polen og forstod at benytte den til sin Fordel. Da hele hendes Personlighed virkede stimulerende paa min Phantasi, lod jeg denne spille paa sin Vis, der ganske vist ikke var en Digters, men maaske dog for Curiositetens Skyld fortjener at optegnes.

Meget sensitiv, næsten abnorm liggende Skriftretning, Bogstaverne i hvert Ord tiltagende i Størrelse paa barnlig aaben-hjertig Maade. Intet kantet, overalt bløde Curver, mange unyttige phanta-stiske Streger og allehaande lunefulde og kokette Snørkler. Ogsaa allerkjæreste smaa Egoismesløiter tænker jeg mig, alle forklædte som Zirater. Intet Steds faste Grundstreger, endsige Køller, altsammen flagrende, let og luftigt, ja man kunde sige alfeagtigt, hvis ikke hist og her noget »deiget« erindrede om Mate-I 02

riens Rettigheder. Flot. ja ødselt er denne Skrift spredt hen over Bladet i opadstræbende Retning — dog ikke i stive Rækker, som seirrig stormende Colonner, men i tvangfri Bølgelinier. — Kort sagt, over det graphologiske Hjerte breder der sig ved det blotte Syn af hendes Brev et frydefuldt, forjættende Solskin.

Imidlertid begyndte nogle Herrer at tale om en brudt Skuespillerkontrakt. .Meningerne vare delte. Stemmerne blev lydelige, man maatte høre til, enten man vilde eller ei. Det var ikke efter min Smag, og heller ikke efter Chansonettes.

— Nei, er det ikke grueligt! raabte hun. Hele Dagen igjennem hører man Theatervrøvl, og nu skal det ogsaa forfølge En her. Lad dog den tossede Kontrakt være i Ro! Der er ogsaa Ikke-Theaterfolk her! Jeg kan se paa

Doktoren, at han kjeder sig gyselig.

Jeg følte mig yderst smigret ved at hun saaledes tog særligt Hensyn til mig, saa meget mere som det ikke faldt migKONVOLUTTEN

ind, at hun endnu beskjæftigede sig med mig og mine mulige Stemninger. Men naturligvis nægtede jeg, at jeg i mindste Maade kjedede mig, og mente, det var forstaaeligt nok, at Theaterfolk gjerne underholdt sig om sceniske Anliggender.

— Nei, nei! ivrede hun, man skal ikke altid slæbe Theatret med i Salonen — ce n'est pas bon ton!

De disputerende Herrer undskyldte sig spøgende og lod virkelig Kontrakten ligge. Man var aabenbart vant til at føie Kjæledæggen i alle hendes Luner.

Men Fortryllelsen ved en dolce-farnicnte var brudt. Det musikalske Medlem gad ikke spille mer. Konversationen blev almindeligere. Og det varede ikke længe, saa stredes man med Skuespillerlivlighed om Udsigterne for et nyt Theaterfore-tagende. Denne Gang var det Dramatikeren, der var den egentlige Skyldige; han lod til at være pekuniært interesseret.

Men nu sprang den lille Chansonette op og stampede utaalmodig med sin sir-44

lige Fod, der ved denne Beskjæftigede, i sit Hylster af det fineste Pariser Læder-arbeide, tog sig fortræffelig ud paa Isbjørneskindets hvide Grund.

— Det er ikke til at holde ud! raabte hun — nu er vi allerede midt i det igjen.

Aabenbart var det snarere for at sætte sin Villie igjennem, end fordi hun selv altid havde saa meget mod den Slags Samtaler. Jeg forsømte heller ikke at udstyre hendes Slutningsstreger med nysselige Modhager.

— Ta, der er ikke Andet for, vedblev hun — saa maa vi skrive Sedler.

— Skrive Sedler ? spurgte Dramatikeren.

— Ja vel, Hr. Digter, ikke alene Sedler , men Vers, og de bliver meget bedre end Deres Vers, for de bliver klassiske helt igjennem . . . Hør nu — det er meget morsomt. Enhver skriver en Linie af et Digt paa sin Seddel, bøier om og skriver det sidste Ord paa den øverste Rand og giver Sedlen til sin Sidemand. Han skriver saa sin Linie,KONVOLUTTEN

og saadan gaar det videre. Tilsidst bliver det altsammen læst op.

Vi lo Alle over dette Indfald, men hendes barnlige Tyranni lod sig ikke spise af paa den Maade.

— Kom nu, Vilhelmine! Papir, Sax, Blæk, Penne, Blyanter — alt hvad skrive kan !

Da jeg paa den Tid bestandig havde min Lidenskab in mente, var denne Leg mig ikke saa uvelkommen, for jeg betænkte, at den vilde skaffe mig en DelI 02

forskjellige Haandskrifter at se og maaske give mig Leilighed til en eller anden interessant Iagttagelse.

Snart sad vi igjen om Spisebordet. Legen gik nu sin barnlige Gang. Produkterne blev foredraget med Skue-spillerpathos. Tilfældet havde ganske rigtig bragt ret komiske Combinationer istand, som da ogsaa fandt et taknemligt Publikum. Vi lo alle meget, men Ingen saa overstadig som den lille Chan-sonette. Det var brusende Kaskader og yndefulde Springvand af de høieste krystalklare Lattertoner. Man kunde næsten finde hendes Lystighed en Kjende overdreven, men det lød saa nydelig og saa naturlig. Det var, som jeg senere overtydede

mig om, hendes berømte Latter fra »Ti tusind Djævle«, en Operette, der den Gang gjorde stor Lykke. En Skuespiller var endogsaa af den Mening, at hun havde sat hele denne Leg i Scene for at kunne brillere med denne Latter, som var hendes Ilovedkoketteri; og detKONVOLUTTEN

vilde — som en anden bemærkede — sige ikke saa lidt. Men Thalias Børn er et ondskabsfuldt Folkefærd. De hakke altid paa hinanden ; saa jeg lagde ikke synderlig Vægt paa den Snak.

Naturligvis forsømte jeg nu ikke at faa Sedlerne samlede paa min Haand. Neppe havde jeg kastet et flygtigt Blik paa dem, for jeg nær havde givet et lille Skrig fra mig af Glæde og Overraskelse. Thi allerede paa den første saae jeg enkelte Træk, der levende erindrede mig om Skriften paa hin mærkelige Konvolut. Endnu paa to eller tre andre Sedler fandt jeg den samme Skrift, og et Par Gange dens charakteristiske Træk, navnlig den energiske Egoisme-sløife — om end ikke i dens fulde Kraft, hvad man jo heller ikke kunde vente. Thi for det Første skriver man i en overgiven Leg ikke med den Souffisance som udenpaa et Brev, hvor man i Phan-tasien allerede befinder sig ligeoverfor Adressaten og uvilkaarlig poserer noget.I 02

Og for det Andet vare disse Linier desværre skrevne med Blyant, saa at Grundstregerne ikke kunne udvikle sig, da disse jo fremkommer derved, at Pennen spalter sig ved det energiske Tryk. Naar jeg blot havde kunnet undersøge Skriften med en Loupe for at se, om den cha-rakteristiske Sittren var der. Men just da jeg havde udsøgt en af Sedlerne for at stikke den til mig, berøvede Husets Frue mig dem alle sammen, da hun vilde gjemme dem til en Erindring om denne behagelige Aften. Jeg besluttede for Fremtiden at have en lille Lomme-loupe i hver af mine Veste — saaledes fuldkommengjør man sig efterhaanden.

Helt sikker var jeg altsaa ikke i min Sag; men det forekom mig dog høist sandsynligt, at den, der havde skrevet hint Brev, befandt sig blandt de Tilstedeværende. Jeg lod hele Selskabet passere Revue for at udfinde den Skyldige. Flere kunde jeg strax udskille, da jeg kjendte deres Skrift. Hvad deKONVOLUTTEN

Andre angaar, gav kun Ansigtstræk og Bevægelser mig svage Holdepunkter. Mest havde jeg Skjæggemennesket mistænkt. Jeg begyndte at interessere mig stærkt for ham.

Da lød pludselig Chansonettes lyse, overgivne Latter. Denne Gang gjaldt den mig. Hun havde rettet et Spørgsmaal til mig, som jeg havde overhørt, og nu drillede hun mig med min lærde Distraktion.

Da kom det over mig som en Indskydelse : Konvolutten var stemplet >\Varschau^ — og i VYarschau havde hun været netop paa den Tid !

At Brevet kunde være skrevet af en Dame, var endnu slet ikke faldet mig ind. Som Grapholog behøvede jeg iøvrig ikke at skamme mig derover, da vi længst ere ude over den populære Vildfarelse, at Mands- og Kvindehaandskrifter som saadanne adskille sig fra hinanden. Under den Forudsætning, at Brevet hidrørte fra en Dame, viste nu Ankjærs Væsen hin

Aften sig i et nvt og saare naturligt Lys. Han var bleven mistroisk og skinsyg —

og det unægtelig ikke uden tilsyneladende god Grund.

Men denne Skrift1 hvilken komisk Kontrast til det grapho-logiske Portrait, som jeg havde [-udkastetafChan- sonette! Komisk?-] {+udkastetafChan- sonette! Ko- misk?+} nei, frygtelig ! For naar hun skrev saaledes , hvad maatte hun saa

være for en Kvinde ?

Vor Vært kjendte Ankjær ganske flygtig , da vi tre havde spist til Aften sammen en Gang efter Theatertid. Jeg

benyttede denne Omstændighed til pludselig at nævne min Ven, med den Bemærkning. at han i høi Grad beundrede Rungs Spil i en ny Rolle. Det gjorde Ankjær muligvis ogsaa, men i alt Fald vidste jeg ikke Noget om det. Jeg lagde nu nøie Mærke til Chansonette, om hun maaske, naar dette Navn pludselig lød, skulde gjøre en uvilkaarlig Bevægelse, rødme eller Lignende; eller om hun tvertimod vilde se paafaldende uinteresseret ud, medens jeg dog kunde gaa ud fra, at dette Navn, der netop i de Dage blev meget omtalt, i alt Fald ikke var hende ubekjendt. Men ingen af Delene. Hun kastede blot en ligegyldig Bemærkning ind i en anden Samtale, men iklædte den min Vens Stemme og gjorde ogsaa en Bevægelse med Hovedet, der var eiendommelig for ham. Det var ikke første Gang paa denne Aften, at hun viste sit Efterlignelsestalent, men jeg havde hidtil ikke ret kunnet nyde det, da det var gaaet ud over Personer, der

vare mig mer eller mindre ubekjendte. Dette var kun en streifende diskret Antydning , der ikke bemærkedes af de Andre, men den var saa træffende, at Rung og jeg maatte le.

— De kjender altsaa Hr. Ankjær? spurgte jeg.

Hun lo fornøiet, fordi hendes lille Spøg ikke var gaaet tabt.

— Xaa, jeg har kun truffet ham en Gang i et Selskab.

Dermed var jeg nu ikke rykket et Skridt videre. I den Fælde, jeg havde stillet hende, var hun i alt Fald ikke gaaet. Hvis hun virkelig stod paa saa fortrolig Fod med ham, at hun havde skrevet til ham fra Polen, saa vilde dette rigtignok være Høidepunktet af For-stillelseskunst. Men paa den anden Side: forudsat at hun havde skrevet de Ord paa Konvolutten, saa kunde man ogsaa tiltro hende den.

Men en brav Støver, om den ogsaa kommer paa Vildspor og ti Gange mister

Færten, saa opgiver den dog ikke Jagten. Saaledes var jeg da ogsaa kun betænkt paa at indhente mit Vildt. Jeg ledede Samtalen hen paa den polske Adel, som hun jo havde lært at kjende. Rigtig — strax gav hun tungerap en Hoben malebariske Navne til Bedste. Disse »Kra-pylinskier« og >AYaschlapskier« interesserede mig nu i og for sig kun lidt. Men jeg sad paa Lur, til der kom et Navn, der begyndte med R. Dette Bogstav er, som jeg allerede troer at have bemærket, meget gunstig for Udviklingen af Egoismesløifen — man se f. Ex. i Dronning Victorias Signatur den brutale Streg, med hvilken den er trukket igjennem; og det var netop et R paa Konvolutten, der havde været mig paafaldende ved sin abnorme Variation, idet denne Streg under Linien knækkede om til Høire. Jeg hyklede nu en levende Deltagelse for denne, noget til-agters komne Familie, og bad hende om at skrive dens Navne op til mig.

Hurtig hentede jeg en dyppet Pen, for at ikke en Blyant igjen skulde komme mig paatvers, og rakte hende min Notits-bog. Med smukke kraftige Linier tegnede hun R'et, trak Sløifen energisk igjennem bøiede saa bråt om tilhøire og understregede det endnu ikke skrevne Navn med en Kølle, der struttede af Selvglæde.

Mit Hjerte hoppede i Livet paa mig, og jeg var lige ved at le høit. Var hun før undsluppen mig, saa var hun nu til Gjengjæld plumpet desto grundigere i Faldgruben. Her i min Lomme havde jeg Beviset, endogsaa et juridisk gyldigt Bevis for at hun og ingen Anden havde skrevet det Brev til Ankjær, hvis kostbare Konvolut laa i min Samling.

Snart efter gik Selskabet fra hverandre. Hvor gjerne havde jeg ikke talt mere med hende! Men der var ikke langt hen til Droschkernes Holdeplads, og desuden gav Dramatikeren sig ivrig af med hende.

Saa tog jeg da flygtig Afsked paa et Gadehjørne og gik hjem med min Opdagelse, saare vel tilfreds med denne Aften.IVDen Vei, jeg videre havde at betræde, var mig klart foreskrevet.

Det gjaldt i første Linie om at komme i Besiddelse af flere Breve fra Mimi for at samle et nogenlunde fuldstændigt gra-phologisk Materiale. Allerede hertil var aabenbart et nøiere Bekjendtskab med hende den nærmeste Vei. Men dette Bekjendtskab stillede sig desuden som det næste Maal. Thi det gjaldt jo om ogsaa at være i Stand til at gjøre Prøve, at kunne verificere eller berigtige de Slutninger, som jeg havde gjort af Skriften, og mulig opdage nye, hidtil ukjendte graphologiske Love. Altsaa, jo dybere Bekjendtskab, desto bedre.

Naturligvis begyndte jeg med at gaaI 02

i Theatret, naar Froken Marie Jensen spillede. Hun saae mig — jeg sad i første Række — og hilste mig med et skjelmsk Smil. Jeg sendte hende en prægtig Bouquet. Men jeg havde Uheld: jeg mødte hende den næste Dag paa Langelinie, og hun takkede mig mundtlig. Efter et Par Ugers Forløb optraadte hun i en ny Rolle. Jeg sad atter i første Række og klappede, som om jeg havde været en gammel Fører for en Claque. Efter Forestillingen sendte jeg en for mine Forhold temmelig kostbar Bouquet op paa hendes Værelse. Den følgende Dag kunde ikke med sit pragtfuldeste Efteraarsveir lokke mig ud af min Bolig, da ieg frygtede for at Skjæbnen igjen skulde spille mig et Puds. Jeg modtog da ogsaa virkelig — et Visitkort med »hjertelig Tak«; altsaa ikke engang hendes Underskrift, denne Charakterens Monogram. Det var den allernaturligste Følge, som enhver Anden vilde have forudset, kun ikke jeg, Brev-Monomanen,KONVOLUTTEN

der ganske havde glemt saadanne uværdige Tingesters Existens.

Jeg var rasende. Men de uforudsete Vanskeligheder ansporede kun min Iver.

Saa gik der en hel Uge, i hvilken hun ikke spillede — paa Grund af Upasselighed. Da hun optraadte igjen — Himmel! hvilke Ovationer jeg indledede og bestandig paany bragte Liv i! Takket være mine Anstrengelser skulde man have troet, at man befandt sig blandt Slaver eller Sydlændere i Stedet for blandt danske Dannemænd fra Danmark. Efter Forestillingen lod jeg tilligemed den obligate Bouquet mit Visitkort bringe op paa hendes Værelse med Anmodning om personlig at maatte hilse paa hende. Jeg var fattet paa en længere Ventetid og gjorde mig haard mod de skelende Blikke og skumlende Bemærkninger fra omkring-drivende unge Skuespillere, som jeg maatte udholde. Men Maskinkarlen, der havde overtaget Ærindet, kom meget snart tilbage med det Budskab, at jegI 02

var velkommen, og ledede mig ad en Labyrinth af Trapper og Gange til hendes Dør.

La diva sad i en fuldstændig Blomsterhave, men jeg havde den Tilfredshed at se, at min Bouquet der rigtignok ogsaa havde været frygtelig dyrj indtog en Æresplads lige foran hende, og jeg overvejede ikke, at der jo havde været Tid nok til at arrangere dette. Hun modtog mig i et meget decent og endnu mere pikant Negligé. Med et hæklet, netagtigt Shawl over de blottede Skuldre og det pragtfulde rødbrune Haar udslaaet rødbrunt var den Gang Modefarve, — saaledes dukkede hun som en Nymphe op af Blomsterhavet. Hun var netop beskjæftiget med at fjærne Sminken fra Øiehulen — en Operation, som hun ikke udførte altfor hensynsløst. Da jeg traadte ind, lagde hun Haandspeilet og den lille Svamp hen til det øvrige Arsenal af Toilettereqvisiter. Hjertelig trykkede hun min Haand, takkede for mitKONVOLUTTEN

Besøg og bad mig tage Plads paa en Puf, fra hvilken hun med uskaansom Haand feiede et halvt Dusin Bouquetter ned tilligemed et Skjørt og et Snøreliv.

Som bekjendt er Paaklædningsværelserne i vorePrivattheatre ikke overdrevent rummelige. Dette var saa lille, at

da jeg sad ned, var det næsten som om jeg havde hende paa Skjødet. Den bedøvende Blomsterduft, der var æggende gjennemtrængt af en eller anden Parfume og af Lugten af svedent Haar, med en vis branket Atmosphære til Undergrund; den glødende Hede og det blændende Lys, der udstrømmede fra Gasblusset, men først og sidst denne umiddelbare Nærhed af den nydelige og ikke just stærkt paaklædte Pige (skjøndt altid mere paaklædt end vore Baldamer!): — alt dette forvirrede mig og satte mig i en febrilsk Tilstand. Jeg frygter for, at jeg ikke gjorde nogen imponerende Figur, og jeg veed med Bestemthed, at det kostede mig nogen Hjerneanspæn-

deise at frembringe det simple Spørgsmaal, hvordan hun befandt sig.

Hun forsikkrede mig, at hun allerede helt var kommet sig, og vilde vide, hvordan hun havde spillet — men jeg maatte være oprigtig! Jeg var saa oprigtig at svare, at hun havde været fortryllende — hvad jeg ogsaa mente, hvorimod jeg rigtignok fandt hendes Spil temmelig middelmaadigt. Med denne Oprigtighed viste hun sig da ogsaa fuldkommen tilfreds.

— Men en frygtelig Ødeland er De! Skammer De Dem ikke? — Og hun pegede spøgefuldt bebreidende paa min Bouquet.

Jeg lod, som om jeg ikke forstod hende.

— Troer De maaske ikke jeg veed, hvad saadanne Roser er værd? En almindelig net lille Bouquet er jeg frygtelig glad over — naar den da kommer fra En, jeg sætter Pris paa — men det er virkelig for galt! Se, jeg takker Dem ikke engang.

Denne philistrøse Bekymring for min Pengepung klædte den lille Kokette allerkjæreste, og jeg optog den uventede Dadel med Forstaaelse, som en raffineret Opfordring til fremtidige Extravagancer.

— Deres Tak vilde jeg ganske vist savne smertelig, Froken Jensen, svarede jeg, naar jeg ikke fandt den meget yndefuldt forklædt i Deres fortrolige Omsorg. Men — —

— Naa?

— Ganske vist virker Deres Dadel dog lidt nedslaaende, fordi jeg netop stod i Begreb med at bede om Tilladelse til iaften endnu mere at vise mig i min Egenskab af Ødeland.

— Endnu mer? De gjør mig virkelig nysgjerrig!

Og hun saae unægtelig ogsaa nysgjerrig ud.

— I Betragtning af, at De har paataget Dem den store Anstrengelse at spille, medens De snarere endnu burde pleie Dem selv som Reconvalescent, har

jeg besluttet, at Deres Aftensmaaltid kun maa bestaae af Østers og Champagne — samt et Par Smaating ad libitum — for at De kan styrke Dem tilbørlig. Og da jeg kan rose mig af nogen Erfaring i dette Kapitel, saa beder jeg Dem overlade denne Sag til mig og betro Dem til min Ledelse for denne Aften.

Da jeg nævnede Østersen og Champagnen. saae jeg Noget straale i hendes Øine og spille om de røde Læber.

— Ja det vilde være deiligt! svarede hun med et let Suk, — men det gaaer ikke an.

— Hvorfor dog ikke?

— Xei, efter en Forestilling er jeg altid noget træt — især iaften.

— Ja men netop derfor, mente jeg, for at styrke Dem.

— Xei, nei! Efter Forestillingen lige hjem, det har altid været mit Princip, og det har jeg staaet mig godt ved . . . Aa, jeg maa være meget forsigtig, jeg tor ikke for en enkelt Gang bryde med

det . . . Det er forfærdelig- elskværdigt

O o

af Dem, men De maa have mig undskyldt.

Derefter var der nu ikke Andet for mig at gjöre end at lade min løfterige Plan fare og tage Afsked.

— Skade! sagde hun, men vi træffes vel paa Torsdag.

— Saa-aa?

— Ja hos Rungs ... Er De ikke indbudt? . . . Naa, saa bliver De det nok . . . Paa Gjensyn!

Dog io! Endnu et var der for mig at gjøre. Selvfølgelig maatte jeg gaa til min Restaurateur og lade ham sende et Dusin Østers og en halv Flaske Pom-mery til Chansonnettes Bolig. Dette var nu ganske vist betydelig mere nøgternt end at nyde disse Herligheder i hendes Selskab, hvad jeg havde glædet mig ustyrlig til. Men jeg trøstede mig med det Haab, at dette asketiske Arrangement maaske endnu hurtigere vilde føre til Maalet: — nu maatte der dog for Pokker komme et Brev.

Men nei! atter kom et Visitkort med de Ord: »Den Mættedes Tak til den elskværdige Ødeland«. — Der stod jeg nu!

i Faites pen de graphologie sin- des car-

ies postalest, siger Michon, og dette Forbud maa sagtens gjælde endnu strengere overfor et beskrevet Visitkort. Jeg afholdt mig da ogsaa fra al Analyse og haabede paa bedre Tider.

Torsdag kom, men ingen Indbydelse.

I I I

Om Aftenen gik jeg til Rungs, hvor jeg lod, som om jeg kom tilfældig ja endogsaa — paa Bekostning af mit Verdens-mands-Ry — lod skinne igjennem, at jeg var en Smule fortrædelig overrasket ved at finde større Selskab. Men der kom jeg godt an! Den lille Chansonnette røbede mig øieblikkelig.

— Aa, gjør nu bare ikke saadan Kunster! . . . Jeg har jo selv indbudt ham.

Almindelig og vedholdende Munterhed paa min Bekostning. Hun var dog virkelig ogsaa altfor barnlig aabenhjertig! og saa havde hun de Snu og Forstiltes mots gladiolécs *) — det kunde ikke hænge rigtig sammen. Forresten lo hun saa hjertelig og var hele Aftenen saa sød, at man ikke kunde være vred paa hende.

Da jeg sad alene ined vor Værtinde i en af de gemytlige Kroge, som disse phantastiske Rum vare saa rige paa,

*) Ord i hvilke Bogstaverne efterhaanden tage af i Størrelse. Udg ' Anm.

fortalte jeg hende om min mislykkede Souper-Indbydelse og tillod mig en spøgende Bemærkning om den lille Mimis overordentlige Soliditet. Men min Veninde irettesatte mig for min lette Tone, der syntes at indeholde en vis Tvivl.

— Mimi er virkelig meget solid, skjøndt hun er saa kaad og livlig. Der er Ingen, der har set hende alene med en

Herre i en Restauration. De maa altsaa foreløbig nøies med at træffe hende her. Men trøst Dem! jeg skal ikke for anden Gang begaa saadan en Fadaise som at glemme at indbyde Dem.

Den kjære Frue holdt redelig sit Ord, og vi vare ofte sammen i hendes gjæstfri Hus. Et Par Maaneder gik hen, uden at jeg rykkede noget væsentligt Skridt frem. Jeg begyndte at gjøre dygtig Cur til en Concert-Sangerinde, en imposant Blondine, der i enhver Henseende var en Modsætning til Mimi — naturligvis blot for at dette forkjælede Barn ikke skulde være for sikker paaKONVOLUTTEN

sin Erobring og forsømme den; et me thusalemgammelt Kneb, som Alle kjende, og som alligevel altid lykkes med forbløffende Sikkerhed.

En Aften i December var vi atter sammen hos Rungs. Sangerinden trak sig tidlig tilbage — til min meget aaben-lyse Skuffelse. Mimi var gnaven. — I en forholdsvis tidlig Time brød det lille Selskab op. Foruden os to var der kun en Skuespiller samt en Kapelmusiker med Frue og de skulde alle i den modsatte Retning. Saa ledsagede jeg hende da alene hjem; hun havde ikke Lyst til at kjøre, skjøndt Veirliget var raat.

Hun begyndte strax, som jeg havde ventet at drille mig temmelig ondskabsfuldt med Sangerinden, og jeg lagde ikke Skjul paa, at jeg fandt hende meget smuk og tiltrækkende.

— Beundrer De maaske ogsaa hendes Stemme og Sangkunst? spurgte Mimi temmelig pikeret.

— Det kan jeg ikke sige, af denI 02

simple Grund, at jeg aldrig har hørt hende synge.

— Hvad for Noget? De har endnu ikke hørt hende synge ? raabte hun og lo af fuld Hals. Nei det er glimrende ! Det er jo endnu meget bedre end den Gang, da vi første Gang traf hinanden . . . Kan De huske? Aa, jeg bar mig vist meget dumt ad! De har maaske endogsaa troet, at jeg følte mig saaret i min Kunstnerstolthed.

— Nei, slet ikke! De saae kun nysgjerrig paa mig og sagde : Hvor komisk!

— Virkelig? Ja men det lød dog meget forfængeligt: som om Alle maatte have set mig.

— Aa, det var jo egentlig ogsaa meget komisk — i alt Fald forekommer det mig nu saadan. — Som en Tid før »Syndfloden.

— Hm. Saa er altsaa Syndfloden kommen siden?

— Endnu ikke — desværre!

— Desværre? man pleier ellers ikkeKONVOLUTTEN

just at længes efter den. Siger man ikke netop: Apres nons la dehige!

— Ja, det kommer an paa! Synden tænker jeg mig i dette Tilfælde meget smuk, og dens ^Flodt maa vel være den samme, som vor hellige Fru Venus i sin Tid steg op af.

En Etymolog vilde ganske vist have rynket paa Xæsen ad denne Udtydning; men Mimi var ingen. Hun rynkede kun sin lille Pande og sagde, at jeg var en Ordkløver og overhovedet et farligt Menneske, som man maatte se sig for med.

— Forresten, tilføiede hun fagmæssig — det var gode Replikker. Skade at vi ikke sagde dem paa et Theater; vi havde taget Applaus paa dem.

— Ja, veed De da ikke, at de bedste Stykker er dem, der spilles uden Publikum ?

— Saa bliver de i alt Fald ikke Kasse-stykker, svarede hun slagfærdig.

— Aa jo! det har man ogsaa Exempler paa.

Vi gik just forbi en Lygte, og hunI 02

saae skarpt paa mig, om der vel laa en eller anden spidsfindig Antydning i mine Ord, eller om de kun vare henkastede paa maa og faa i denne Replikleg. Men mine Træk vare forstenede og røbede ikke min Overveielse, at denne Enakter »Syndflod« — thi længer maatte den nødig blive — efter alle Julemærker at dømme snarere vilde blive et Kasse-stykke for hende end for mig — et Kassestvkke, med hvis Udstyrelse jeg dog lovede mig selv ikke at være altfor flot.

Vi nærmede os allerede til hendes Husdør, da det til al Lykke begyndte at regne stærkt. Hun indsaae, at hun ikke godt kunde jage sin Ridder bort i dette Veir, og hun gav mig saa meget villigere Husly, som hun mente, at det kun var en kort Byge.

Om lille Mimi ved denne Leilighed viste sig som en god Veirprophet skal jeg ikke kunne sige. Thi vi glemte aldeles Veiret, og Besøget trak desudenKONVOLUTTEN

saa længe ud, at hvis vi havde været paa Landet ved Sommertid i Stedet for i Byen om Vinteren, saa vilde det have været »Lærken og ikke Nattergalen«, der gav Signal til Opbrud.

Saaledes var da den tilsyneladende vanskeligste Del af min Dobbeltopgave forst bleven løst, og jeg høstede de levende Erfaringsmaterialer før jeg fik de Skriftstykker, som de skulde anvendes paa. Dog kunde disse nu heller ikke i Længden undslippe mig. Og rigtig, en skjøn Dag, da jeg ikke havde set hende i en halv Uge, kom det saa længselsfuldt imødesete Brev.

Sjelden er vistnok et Kjærlighedsbrev blevet saa grundig studeret.

Først fløi naturligvis mit Blik hen til Underskriften, og denne var virkelig ogsaa mærkelig nok. Lykkeligvis begyndte hendes Egennavn jo med det grapholo-gisk saa vigtige M, et Bogstav til hvilket Egoismesløifen med Forkjærlighed knytter sig, men hvis Betydning væsentligI 02

beroer paa Hoideforholdet mellem de to Spidser. Her vidnede den høiere bageste Spids om Ærgjerrighed; den saae ud, som om den speidede ud over den forreste efter en Grevekrone eller en Titel.

Men fremfor Alt — hvilket Pragtstykke af en Parafe*)! Den begyndte med Egoismesløifen, ringlede sig saa listig og byttelysten paa den ofte forekom-

*) Parafe kaldes den overflødige Tilsætning, som Mange føie til deres Underskrift.

Udg.' Anm.KONVOLUTTEN

mende lassoagtige Maade, hævede sig derpaa tilvenstre og omkredsede fuldstændig hele Navnet. For og bag den var der Punkter: — altsaa Mistro i høieste Potens. Det mærkeligste var dog følgende Omstændighed. Medens Skriften ellers stod skraat tilvenstre og altsaa var behersket, ja forstilt, saa havde den oprindelige Retning holdt sig i Navnet; den gik tilhøire. og var næsten liggende, altsaa yderst sensitiv og lidenskabelig.

Og nu Brevet selv. Første iøinefal-dende Egenskab: udpræget Gjerrighed. Ordene vare sammenhobede i Linien, Linierne paa Siden. Næsten intet frit Rum. Ved Begyndelsen af hver Side gjorde der sig ganske vist en Bestræbelse gjældende efter at lade en sømmelig indre Rand staa; men snart gik Naturen over Optugtelsen, og Skriften bedækkede Alt — skjøndt der kun var Stof til to Sider. Jeg tør vædde paa, at hun gjerne havde skaaret det tomme Blad af, saa meget mer som Papiret varI 02

tykt og fint. Dette viste, at der dog var en vis Smag for Luxus forhaanden, der ogsaa yttrede sig deri, at Konvolutten var forseglet og det med udsogt Lak. (Hin første Konvolut derimod var ikke forseglet; rimeligvis fordi Brevet var skrevet paa Reise.)

Dernæst, hvad der næsten var ligesaa iøjnefaldende: Selvkontrol, Snuhed, For-stillelsesevne, ja, for at tale rent ud, Hykleri og Løgnagtighed. I hvert eneste Ord blev Bogstaverne gradvis mindre indtil Slutningen næsten var en ulæselig Streg. I Skriftens mindste Enhed, i Stavelsen, viste denne Tendens sig, og ikke mindre i Helheden: — de første Linier vare fast barnlig stort skrevne i Sammenligning med de sidstes smaa bitte Træk, der næsten krøb ind i sig selv.

Forøvrig skortede det ikke helt paa gode Egenskaber. Skriften var ikke spids og kantet, men yndede de godmodige Curver, og overflødige kjækt slyngede

Streger vidnede om Phantasi og Lune. Initialerne vare prægede af en Del Skjon-hedssands. Man kunde heller ikke nægte Grundstregernes Energi sin Agtelse, men

rigtignok udartede denne Energi ofte til Hensynsløshed ja endogsaa til Brutalitet.

Denne ganske vist meget ufuldstændige Analyse blev efterhaanden bekræftet og fuldstændiggjort ved andre Breve. Imidlertid rykkede jeg ogsaa frem i min in-

tensere Kjendskab til Forsøgsobjektet og kunde snart verificere mine delvis hypothetiske Forklaringer. Naar jeg f. Ex. af den diminutive Sitren i alle Skrifttegnene, som kun lod sig paavise ved Hjælp af Forstørrelsesglasset, havde sluttet mig til en næsten frygtelig Sandselighed, saa befandt min Erfaring sig i fuld Overensstemmelse med Theorien. Og det viste sig ogsaa mer og mer, at det havde sin Rigtighed med Gjerrigheden og Penge-gridskheden.

Jeg fandt, at det var en særdeles morsom, men ogsaa en meget kostbar og noget anstrengende Maade at studere Graphologi paa.

Men hvorledes forligedes denne Liais-son med mit Venskabsforhold til Ankjær?

Ærlig talt: Tanken om, hvad der vel maatte være forefaldet mellem ham og Mimi, satte mig ikke mange graa Haar i Hovedet. Og det med Rette: thi jeg kunde jo alligevel ikke indbilde mig at være »den første Kjærlighed«. Mimis

aabenbart betydelige Erfaring i Elskovs-sager tillod slet ikke en saa behagelig Illusion at komme op hos mig. Altsaa, hvorfor ikke han saa godt som en Anden? Ja, jeg maa endogsaa tilstaa, at jeg i Begivenhedernes Gang bemærkede en mystisk Sammenhæng, der behagede mig ikke saa lidt. Det var ligesom en høiere Styrelse. Jeg anede en Elskovs-dæmons intrigevævende Haand. Aabenbart havde hun i Brevet fra Warschau løst deres Forbindelse. Ganske naturligt: — den længere Adskillelse og de nye Omgivelser havde ladet hende opdage sin Kjærligheds Død. Naar jeg gjenkaldte i inin Erindring, hvorledes han havde siddet der med det aabne Brev i Haanden, naar jeg saae hans smertelig fortrukne Ansigtstræk for mig, naar jeg tænkte paa hele hans Adfærd hin Aften: — saa nærede jeg ikke den ringeste Tvivl om dette Punkt. Nu betænke man, at netop hint Brev, der gjorde Ende paa et overlevet Kjærlighedsfor-

hold, ledede mig, den nye Mand, paa hendes Spor — og saa vil man paastaa at der ikke gives en Elskovsgud!

Imidlertid, den Virkning havde dog vort Forhold, at jeg omgikkes mindre med Ankjær end før og aldrig overfor ham nævnede Mimi, ligesom han heller ikke omtalte hende.

Man vil derfor finde det begribeligt, at jeg blev meget og alt andet end behagelig overrasket, da jeg en Aften midt i Januar traf sammen med min Ven hos min Elskerinde.

Jeg aflagde hende efter Forestillingen et Besøg paa hendes Værelse i Theatret. Dette var imod min Sædvane, thi vi vare meget forsigtige. Men hun havde taget sig saa allerkjæreste ud i sit Rococo-kostume, at jeg ikke kunde modstaa min Lyst til strax at se hende; og denne Bevæggrund skaffede mig da ogsaa hendes Tilgivelse. Vi havde neppe haft Tid til at bringe dette Punkt i Orden, før Pyntekonen rakte et Kort ind. TrodsKONVOLUTTEN

den overordentlige Evne til Selvbeherskelse, som jeg kjendte hos Mimi baade fra hendes Skrift og fra vor personlige Omgang, bemærkede jeg, at hun blev urolig, da hun læste Navnet, og et Øieblik ikke var enig med sig selv om, hvordan hun skulde forholde sig. Dog fattede hun sig snart og bad hende lade Herren komme ind.

Det var Ankjær, der viste sig i Døren.

Sandsynligvis var han bleven dragen der op af det samme Motiv, der havde ledet mig, og uden Tvivl blev han ikke mindre ubehagelig overrasket end jeg ved dette uventede Møde. Mimi vilde forestille os for hinanden, men vi vexlede Haandtryk som gamle Bekjendte.

— Aa, de Herrer kjender hinanden? udbrød Mimi, det er jo prægtigt! Ja det er sandt, nu husker jeg ogsaa, at De har talt om Hr. Ankjær.

Der blev nu snakket om Stykket, som var mindre end middelmaadigt men dog fik vor høisindede Tilgivelse, da det

havde givet Mimi Leilighed til et virkelig fortrinligt Spil og — hvad der vistnok var os begge vigtigere, til et Par Toiletter, der lod hendes nydelige Figur vise sig paa den fordelagtigste Maade. Da dette Thema var udtømt, anbefalede jeg mig; thi den hele Situation var mig ikke hyggelig. Dette Paaklædningsrum var afgjort for lille til tre! — Min og Ankjærs gjensidige Holdning var trods al tilsynebaaren Ugenerthed fuld af lurende Mistro, og hvad Mimi angaar, saa kunde jeg godt mærke, at hun ønskede os begge paa Blocksbjerg.

Saa gik jeg da hjem, meget utilfreds med Slutningen paa denne Aften, som jeg havde tænkt mig ganske anderledes, og fuldstændig i Vildrede med Hensyn til Sagernes virkelige Stand, som dog syntes at være en anden, end jeg havde antaget.

At Ankjær kunde opsøge Mimi paa hendes Theaterværelse rimede sig kun slet med et brudt Elskovsforhold. Desuden saae han i mig aabenbart en Rival.KONVOLUTTEN

Han haabede altsaa endnu. Havde der maaske hidtil kun været lidt Courtoisie og saakaldet Venskab dem imellem, som han mente at kunne lede over i en lidenskabeligere Bane? Maaske havde hans Nedslaaethed paa hin Aften kun været en Følge af de polske Triumpher, som hendes Brev sagtens var fuldt af. Thi en Elsker tillader jo aldrig, at den Tilbedte morer sig, naar han ikke er med.

Saa havde jeg altsaa slaaet ham af Marken. Ganske vist uden mit Vidende. Og dog var Sagen mig lidt pinlig. Thi han lod til at stikke dybt deri, og var overhovedet en lidenskabelig og noget

sværmerisk Natur. Men netop af den Grund trøstede jeg mig atter med den Tanke, at han ved min ubudne Mellemkomst var bleven skaanet for alvorlige Skuffelser og virkelige Farer, som han ellers ikke var undgaaet.Et Par Dage derefter sad jeg i mit Arbeidsværelse, behagelig sysselsat med at slubre min Eftermiddagskaffe og ryge en Cigar, da Ankjær traadte ind.

Hans Ansigt sagde mig strax, at det Opgjør — for at tale moderne — forestod , soin jeg egentlig halvt om halvt

havde været belavet paa, siden jeg havde truffet ham paa hendes Værelse.

Jeg bød ham en Cigar. Han afslog den, omtrent som en Araber vilde afslaa Brød og Salt fra en Fjendes Haand. En KopI 02

KONVOLUTTEN

Kaffe gik det ikke bedre. Jeg var nu ganske vis paa, at der vilde komme noget Alvorligt.

Han satte sig i Sofaen. Selv sad, eller rettere lømlede jeg i min amerikanske Gyngestol, hvor jeg pleier at indtage min Eftermiddagskaffe. Godt og vel et Minut sad han uden at sige et Ord og tyggede paa sin Knebelsbart, som det var hans Vane, naar han var i slet Humør, og navnlig naar han ikke rigtig vidste, hvordan han skulde gribe en Sag an.

Saa brød det pludselig ud af ham: —

— De har bedraget mig.

Jeg foer heftig op — for saa vidt dette lader sig gjøre i en amerikansk Gyngestol, et Meubel, der ingenlunde begunstiger pathetiske Stillinger.

— Bedraget? hvad skal det sige?

— Den Gang — med Konvolutten.

— Hvordan det? Jeg bad Dem om den, og De gav mig den. Teg ser ikke engang nogen Mulighed for Bedrag der.

— Maaske dog. De lod nemlig, somKONVOLUTTEN

I I I

om Grunden til, at De ønskede at eie denne Konvolut; kun var en Samlerlidenskab . . . De stillede endogsaa to saadanne til min Disposition.

Jeg bed mig i Læben ved denne spydige Omtale af min unægtelig keitede Opførsel.

— Jeg kan meget godt nuske det, men naar De ikke er tilfreds med det — ja, jeg beklager meget, men en tredie kan jeg virkelig ikke stille til Deres Disposition.

Jeg sagde dette i en paatagen ligegyldig Tone, idet jeg lænede mig magelig tilbage og dampede stærkt, i det Haab ved denne, som det syntes mig, vellykkede og dristige Vending at have maskeret min Forlegenhed. Men jeg forregnede mig.

— En tredie — Samlerlidenskab, eller Lidenskab overhovedet ? spurgte han ironisk.

— Ingen af nogensomhelst Art, og jeg maa tilstaa, at jeg forstaar ikke medI 02

KONVOLUTTEN

hvilken Ret De udspørger mig i denne Tone, svarede jeg, idet jeg nu ansaae det for bedst at tage min Tilflugt til Heftighed.

— De sagde den Gang, gik Ankjær videre, uden at tage Notits af min sidste Bemærkning, at De ikke kjendte Haand-skriften paa hin Konvolut.

— Jeg veed ikke længer, om jeg har sagt det. I alt Fald kunde jeg have sagt det.

— Saa ? De paastaar altsaa endnu at De ikke veed, hvem der har skrevet det Brev?

— Nei, slet ikke. Jeg har sagt, at jeg ikke vidste det. Nu veed jeg meget godt, at Brevet var fra Frøken Jensen, som jeg den Gang aldrig havde set.

Ankjær reiste sig med en Vredesglød paa Kinden og med et foragteligt Smil om Læben.

— Og det vil De bilde mig ind?

Ogsaa jeg var sprunget op fra den

upathetiske Amerikaner og indtog (som jeg haaber^ en værdig Stilling.KONVOLUTTEN

I I I

— Jeg vil ikke indbilde Dem Noget, og jeg maa gjentage —

Men han af brod mig:

— Ja vel, jeg veed nok — De vil sige, at jeg maa tro Dem paa Deres Ord. Men betænk dog: De kommer til mig og ser paa mit Bord en Konvolut, der fængsler Dem saadan, at Deres Distraktion er ganske paafaldende. De kan ikke vende Blikket fra den. Endelig beder De mig om at give Dem Konvolutten, en i og for sig ganske værdiløs Gjenstand, og De angiveren Grund for denne Begjæring, om hvilken De strax efter maa tilstaa, at den kun var et Paaskud. De angiver saa en anden Grund — en meget besynderlig — naa, hvorfor skulde den ikke ligesaa godt kunne være et Paaskud ?

— Fordi jeg siger Dem, at den ikke er det.

— Naa ja — det gjør De jo rigtignok, men . . . hm . . . saa viser det sig, nogen Tid derefter, at De besøger denI 02

KONVOLUTTEN

Dame, der har sendt mig det Brev, altsaa kjender hende personlig og —

— Jeg har jo udtrykkelig sagt Dem, at jeg først senere lærte hende at kjende

— hos Skuespiller Rungs, hvis De gjerne vil vide det.

— Hm. Ja men — ja, det kan jo være . . . Herre Gud, jeg vil jo gjerne tro Dem . . . jeg beder Dem blot forklare mig, hvilken speciel Interesse da denne Konvolut saa kunde have for Dem

— jeg forlanger det af Dem som Ven, jeg kan forlange det . . . De spurgte før, troer jeg, med hvilken Ret — nu, jeg har virkelig en Ret, som De maa anerkjende, for den, der har skrevet de Linier, er — min Forlovede.

— Deres Forlovede! udbrød jeg og traadte et Skridt tilbage.

— Ja, Frøken Jensen og jeg har været hemmelig forlovede allerede i tre Maaneder.

Heldigvis saae han ikke paa mig, da han sagde det, men stirrede ned paaKONVOLUTTEN

I I I

Tæppet. Han havde vel en pinlig Følelse af, at han røbede en vis Mistillid til sin Forlovede.

Hvad mig angaar, saa var jeg som Himmelfalden. Hans Forlovede ! og hun ventede mig om faa Timer til et Besøg, der rimeligvis vilde have varet den halve Nat. »Vilde have« — thi det var mig strax klart, at dette Besøg ikke maatte finde Sted, at hele vort Forhold maatte være til Ende. — Og derved følte jeg, at jeg var lidenskabelig forelsket i denne Sirene. Jeg var derfor slet ikke i Stemning til at nyde den videnskabelige Triumf, som jeg feirede: thi jeg havde jo nu det bedste Bevis paa den formodede Falskhed i hendes Skrift.

— Ja, det forandrer jo ganske vist Sagen, mumlede jeg.

— Nu?

Han betragtede mig forventningsfuldt.

— Ja) jeS vil jo gjerne stille Dem tilfreds, begyndte jeg — men det kan jeg kun gjøre, naar De vil skjænke mig Til-I 02

KONVOLUTTEN

tro. Thi det forholder sig ganske som jeg sagde. Jeg kjendte virkelig ikke hendes Haandskrift — jeg havde aldrig set en, der lignede den — netop derfor var den mig paafaldende — ved sin Extra-vagance ... og saa ønskede jeg

at have den i min Samling.

— Ja, men denne Samling — kunde De dog gjerne vise mig.

Dette Forlangende satte mig i den største Forlegenhed. Thi i Samlingen laa jo alle de Breve og billets doux, som jeg havde modtaget fra hende. Min Sindstilstand maa have præget sig tydelig i mit Ansigt og tilstedte i hans Øine kun een Udtydning. Hans Blik lynede, Læberne krummede sig foragtelig. Jeg ind-saae, at det var et farligt Øieblik. Endnu et Par Sekunder, og der vilde falde Ord, som vi begge kunde komme til at angre. Jeg i det mindste vilde ikke gjerne ud for Haanden med ham. For det Første, fordi jeg nødig skyder Nogen, især en Ven; for det Andet, fordi jeg endnu nødigere

lader mig skyde, det være sig af en Ven eller en Fjende.

— Min Samling? sagde jeg, med en hurtig Beslutning, og saae rolig paa ham. Ja, den skal De naturligvis faa at se.

Jeg gik hen til mit gamle Chatol, der befandt sig i Baggrunden af Værelset, og mens jeg langsomt tog mit Nøglebundt op af Lommen og søgte Nøglen frem, overveiede jeg, hvordan jeg vel kunde forhindre, at han saae hendes Breve, som laa underst. Jeg vendte Ryggen til Ankjær; han stod og bladede i et Tidsskrift, som laa opslaaet paa Bordet. Allerede medens jeg med venstre Haand trak Skuffen ud, fingrede den høire i Mappen og fandt lykkelig den omtalte tomme Konvolut, som jeg saa paa maa og faa ståk ind mellem de første Skriftstykker. Saaledes brugeliggjort blev nu Mappen omhyggelig som en Skat baaren hen og givet min Ven til Gjennemsyn.

Temmelig snart maatte han overtyde sig om, at han ikke havde med en sæd-

vanlig privat Brevsamling at gjøre. Thi mange Breve vare slet ikke stilede til mig selv, og der fandtes ogsaa flere tomme Konvolutter, saadanne som den, han havde overladt mig. Desuden var der saavel paa disse som i Randen af Brevene sat allehaande Tegn med rød og blaa Blyant. Da han saa fandt corpus delicti forsynet med slige kabbalistiske Tegn, erklærede han sig, synlig lettet, for at være ganske overbevist og bad mig paa sin elskværdigste Maade om Forladelse for sin Mistillid. Jeg for-sikkrede ham, at jeg slet ikke var fornærmet. Jeg fandt hans Optræden ganske forstaaelig og vilde sikkert i hans Sted have handlet ligesaadan.

Gjerne havde jeg nu taget Brevsamlingen fra ham, men han blev ved at blade i den, og jeg maatte have Taal-modighed.

Og nu først, da jeg atter laa henstrakt i min Amerikaner og holdt eet Øie med ham og hans Bevægelser: — nu først

vaagnede den Tanke, hvor sorgeligt det vilde være, om dette prægtige Menneske skulde blive et Bytte for saadan en Vampyr og tilfalde hende med Legeme, Sjæl og Pengepose! Hvorledes kunde jeg forsvare at lade det ske? Jeg selv havde ganske vist ikke bedraget ham, men han var bleven bedraget med mig, og Pligten bød mig at forhindre dette Ægteskab.

Men hvordan skulde jeg bære mig ad dermed? Ligefrem sige ham, hvordan det forholdt sig? det syntes at være den eneste Vei, og den var lukket for mig. Kompromittere den Kvinde, der havde hengivet sig til mig — umuligt! Hun var ganske vist en afskyelig Forræderske — men mod ham; jeg hverken kunde eller vilde forraade hende. Saaledes stod det i alt Fald i det ene Øieblik for mig. I det næste trængte rigtignok Forestillingen om hans Fare og mit Ansvar sig saaledes i Forgrunden, at det forekom mig at være ubetinget rigtigt hensynsløst at aabenbare Sandheden for ham

og ikke skaane den skjændige Kvinde med en Stavelse. Hvad der vilde paalægge mig Taushed var dog til Syvende og Sidst kun en Fordom, medens Moralbudets Ret var klar og uanfægtelig. Men om man ogsaa nok saa

underdanig kysser Fornuftmoralens guddommelige Segl, man bliver dog ikke saadan i en Haandevending fri for sin nedarvede ridderlige Ærescodex; og hvor denne kommer i Strid med hint ophøiede Dokument, der staar Sagen allerede ret betænkeligt. Saaledes stod den hos mig, og jeg traf snart den Afgjørelse, at det dog ikke var mig muligt i denne Sag at frygte Gud og følge Landeveien, men at jeg maatte se at finde en eller anden Gjensti.

Imidlertid syntes Ankjær bestandig at interessere sig mere levende for Brevsamlingen. Det faldt mig endogsaa ind: gid han vilde blade til Slutningen og se hendes Breve! Men saa besindede jeg mig paa, at jeg dog ikke kunde tillade hain at læse dem, saa at han derved kun

vilde faa et irriterende Rids i Huden i Stedet for det helbredende chirurgiske Snit.

Jeg betragtede hans Ansigt, saaledes som han stod der bøiet over Bladene; det var aldrig forekommet mig aandrigere og sjælfuldere. Reflexerne af de forskjellige Breve flagrede hen over det: nu Rosagløden af en Damebillet, nu det Blaa fra en eller anden Forretningsmands Conceptark, nu den graa Skygge af et Skriftstykke fra længst afdøde Tider, nu endelig det lyse Skjær fra moderne El-fenbenspapir. Men endnu mærkeligere var det at iagttage, hvorledes ogsaa aandelige Reflexer af disse Breve syntes at fare hen over hans Ansigtstræk. Thi snart smilede Øiet velvillig, snart dirrede den store Næsefløi ligesom af Lede, snart pressede de smalle Læber sig energisk sammen — og dog kunde jeg se, at han ikke læste i Brevene. Det kunde altsaa ikke være Indholdet, der afspeilede sig. Jeg gad nok vide, tænkte jeg, hvilke

Tanker han gjør sig om de forskjellige Skrifter, det vilde vist være ret kuriøst for en Grapholog.

Xæppe havde jeg tænkt det, saa kastede han et Brev fra sig med en Bevægelse, som om han havde rørt ved noget Urent.

— Det var dog en væmmelig Skrift, udbrød han, aabenbart ganske uvilkaarlig.

Jeg skyndte mig at tage Brevet og saae til min største Overraskelse, at det var et af Pragistykkerne i min Samling. Det skrev sig fra en fræk Bedrager, der til Held for sine Medmennesker nu sad bag Laas og Slaa.

— Aa ja, den er jo ikke videre kjøn. Men se engang dette her — det er en smuk Haand — ikke sandt?

Jeg rakte ham et Brev, hvis Skrift en Uindviet efter mit Skjøn maatte finde usædvanlig smuk, men hvor der lurede mange daarlige Egenskaber mellem Bogstaverne: et rigtigt graphologisk -blåtet an gnis sub herba«.

Ankjær saae flygtig paa Brevet, skjød det fra sig og rystede paa Hovedet.

— Jeg synes ikke synderlig om den . . . Men se her, udbrød han livlig, idet han

greb et andet Brev — denne Haandskrift, er den ikke prægtig? ikke videre tydelig, men herlig!

Hans Ansigt lyste formelig op. Det var i Virkeligheden saa temmelig Kragetæer«, men de udstedte et sjelden

gunstigt Vidnesbyrd om Brevskriverens Charakter.

Jeg stirrrede maalløs paa ham. Hvilken overnaturlig, eller rettere netop natur-1 i g Begavelse for Graphologi! Hvad en af os Andre først havde fundet efter langvarige Studier og møisommelige Sammenligninger, understøttede af ophobede Erfaringer — det havde dette Menneske ved første Blik! Og med alt det syntes han ikke at have nogen Anelse om sin Trolddomsmagt.

Nei, afgjort ikke. For nu kastede han sig paa Sophaen, lænede sig tilbage og begyndte, uden at se paa mig: —

— De er forundret, og De har Ret . . . Det er naturligvis noget ganske Subjektivt, og jeg tillægger det aldeles ingen Værd . . . Men underlig nok, den forskjellige Maade, hvorpaa min Natur reagerer paa forskjellige

Haandskrifter, er Noget, som jeg slet ikke kan gjøre mig fri for . . . Det har jeg saamænd faaet at føie, for jeg har god Grund til atKONVOLUTTEN I I I

ønske denne Idiosynkrasi, eller hvad De nu kalder den, Pokker i Vold!

Jeg stirrede paa ham, begjærlig efter en nærmere Forklaring.

— De har naturligvis elsket? spurgte han pludselig.

Jeg bekjendte med et Smil, at jeg ikke altid var af Sten.

— Nu vel, vedblev han livlig, saa tænk paa den Henrykkelse, den uudsigelige Lyksalighed, naar Postbudet bragte Dem et Brev fra Deres Elskede . . . Eller — De træder ind i Deres øde Ungkarleværelse — —

Naa, naa, tænkte jeg, jeg synes saa-mænd her er ganske gemytligt! — Men den uhøflige Gjæst fantaserede videre, uden at ane min Fornærmelse.

— Hvad er det, der har forvandlet det, lyst op, gjort det til et Hjem ? Der paa Bordet — der ligger det Brev, De saa længe har smægtet efter.

Man kan mærke, han skriver Noveller, tænkte jeg, men hvor vil han egentlighen?I 02 KONVOLUTTEN

— De styrter hen til det, De holder det længe i Haanden, De kan ikke beslutte Dem til at aabne det, De staar fortabt i Beskuelsen af de elskede Skrifttegn , De bedække Konvolutten med Kys —

Han tav og lukkede næsten Øinene. Hænderne havde han foldet bag Nakken og saaledes sad han vel et Minuts Tid, tilbagelænet, fordybet i sine Tanker eller Drømmerier, medens jeg var meget spændt paa, hvad der vilde komme. Saa bøiede han sig frem. og endnu bestandig uden at se paa mig sagde han med et sammenbidt Udtryk: —

— Nu kan De tænke Dem min Forbandelse : — Jeg kan ikke holde ud at faa et Brev fra min Forlovede.

— Hvad for Noget? De kan ikke —

Jeg rettede mig saa pludselig op, at

jeg nær var gaaet paa Hovedet med min upathetiske Amerikaner, og gloede næsten forfærdet paa ham.

— Ja vel, saadan forholder det sig,KONVOLUTTEN I I I

sairde han oç nikkede med et rasende

o o

Blik paa Brevbunken. — Blot jeg ser hendes Udskrift paa Konvolutten, saa falder der en Skygge over mig — en uimodstaaelig Følelse af Angst og Uvillie gjennemgyser mig — —

— Besynderligt! mumlede jeg.

I dette Øieblik lyste den Tanke op som et Lyn: dér er Udveien ! Naar han studerer Graphologi, er han reddet. Saa maa han opdage hende. Egentlig har han jo allerede gjort det; han veed kun ikke af det.

Jeg maa her bemærke, at i min Haandskrift forekommer Egoismesløifen ganske vist temmelig hyppig antydningsvis, ja optræder som et Undtagelsestilfælde endogsaa i sin fuldkomne Form; men at de centrifugale Pennestrøg, der vidne om Enthousiasme og Evne til at hengive sig for en Idé langt ere de overveiende. Saaledes ogsaa nu, da jeg opdagede hans vidunderlige ubevidste Færdighed. Min første Tanke havde været den temmeligI 02 KONVOLUTTEN

uværdige: Gud ske Lov, at han ikke studerer Graphologi, for han vilde da sætte mig ganske i Skygge! Men den Idé , at naar denne Naturbegavelse blev skolet og rettelig anvendt, saa maatte den kunne hjelpe ham ud over den Fare, som han nu var hildet i, denne af uinteresseret Velvillie indgivne Tanke jog strax hin egoistiske Overveielse paa Flugt. Ja Forestillingen om hvad vi vilde kunne udrette i Forening, han med sit intuitive Blik, som ikke

engang Kjærligheden kunde blinde, og jeg med min solide deduktive Methode — hvorledes vi tilsammen vilde kunne fremme den nye Videnskab til vort Fødelands Hæder — denne Forestilling gjorde mig ganske enthousiastisk.

Spillede maaske ubevidst den Bagtanke med: — naar han som en Følge deraf bryder med hende, saa er der Intet til Hinder for, at hun vedbliver at være min Elskerinde? Hvo veed? Der gives Rudimenter af Egoismesløifen. der ere

saa bitte smaa, at de kun vise sig under et skarpt Forstørrelsesglas.

Ankjær sad imidlertid endnu bestandig foroverbøiet og ^rundede over sin Van-

o o

skjæbne, som han jo ganske vist havde paa sin Elskerbane, men ikke i den Form, som han formodede. Tvertimod; — hvad han betragtede som sin Forbandelse, var givet ham til et Redningsmiddel. Saaledes miskjende vi ofte vor bedste Ven!

— Det er en Slags Forrykthed, om De vil, sagde han. Jeg har tidt nok selv kaldet det saadan, men hvad hjelper det? Jeg kan ikke befri mig for det.

— Nei, som en Forrykthed betragter jeg det slet ikke, svarede jeg. Det kan jo lede vild i det enkelte Tilfælde, men — man skal ikke helde Barnet ud med Badevandet.

— Hvad ? De mener virkelig, at — det ikke er helt grebet ud af Luften ? — at der kan være nogen Betydning i den Følelse, jeg har overfor Haandskrifter?

— Ja ganske vist mener jeg det. —

Skrifttrækkenes Forskjellighed kan jo ikke bero paa Tilfældighed. De maa nødvendigvis afspeile Individualiteten — paa en eller anden Maade — det kommer kun an paa at afrette den instinktive Følelse, som vi alle have mer eller mindre, men De aabenbart har i en næsten enestaaende Grad — at tvinge den til at yttre sig præcist, i Stedet for vagt og almindeligt, opdrage den ved Iagttagelser og Forsøg og saaledes lidt efter lidt naa til almindelige Regler for Skrifttydning.

— Ja, hvis det var muligt!

Ankjær saae op med det skjønne Lysglimt i Blikket, der synes at aabenbare hele Rækkevidden af en ny Idé. Rigtignok gled der umiddelbart derefter en Skygge over hans Træk, hvori jeg saae en Frygt for, hvad der vel maatte komme for Dagen ved en saadan Skrifttydning. Men Skyggen forsvandt igjen, Lyset i Øiet blev intensivere; jeg saae, at Gnisten havde fænget.

— Aa, udbrod han og vendte sig pludselig om imod mig, saa er det derfor, at De har anlagt denne Samling.

— Ja, netop.

— Det er en stor Tanke! Men om det kan lykkes at finde saadanne almindelige Regler — ?

— Det kan lykkes, for det er allerede tildels lykkedes, sagde jeg, idet jeg ly kkede nærmere hen til ham. Og nu begyndte jeg at fortælle om Graphologien, om dens famlende Begyndelse hos Goethe og Lavater og om dens egentlige Begrunder Hippolyte Michon.

Af denne conversationsmæssige Redegjørelse blev der snart et helt Foredrag, og dette fon-andlede sig atter til en grundig Undervisning, forbunden med praktiske Forsøg og illustreret ved Skriftprøver. Vi forsøgte Speilskrift, skrev med begge Hænder samtidig og med en Blyant mellem Tænderne, og konstaterede derved, at der ogsaa i

denne neppe læselige Skrift havde bevaret sig visse indi-I 02

viduelle Eiendommeligheder, der altsaa ikke kunde bero paa Haandens Struktur.

Aldrig nar vistnok en Mester i en hemmelig Videnskab haft en ivrigere og mere begavet Lærling, end jeg havde det hin Aften.

Jeg lod Aftensmaden hente fra en Restauration, og vi fortærede den midt i Archivet, med Loupen i den ene Haand og et Stykke Smørrebrød i den anden.

Netop paa dette Klokkeslet ventede Mimi mig.

Jeg maatte smile ved Tanken om, at medens hun bestandig blevutaalmodigere, studerede hendes Elsker Graphologi med hendes Forlovede — og det i den Hensigt at afsløre hendes Charakter for ham.

Forøvrig lod jeg ikke et Ord falde om hendes Skrift. Langt bedre, at Anvendelsen kom af sig selv. Komme maatte den jo, og det meget snart, naar han befandt sig paa denne Vei og skred frem med saadan Iver.

Det var sent ud paa Natten, da viKONVOLUTTEN

skiltes. Jeg gav ham Michons Yærk med og tillige nogle Optegnelser, som jeg selv havde gjort og foreløbig kunde undvære. Navnlig af de sidste ventede jeg mig en gavnlig Virkning. De indeholdt mine Iagttagelser om Skrifttrækkenes Sittren og dette Phænomens formodentlige Betydning og endnu andre Bemærkninger, hvis Anvendelse paa Mimi laa lige for.

Da jeg saae ham gaa ned ad Gaden, sagde jeg til mig selv: »Han er frelstU

8VIEndnu før jeg gik til Sengs skrev ieg til Mimi, for at forklare, hvorfor jeg ikke var kommen. Jeg fortalte, at jeg havde haft Besøg og af hvem. Jeg havde ikke villet undskylde mig af Frygt for at vække den berettigede Mistanke, at jeg havdeI 02

et Kjærlighedsforhold, hvilket saa kunde have ført til andre Opdagelser, der for hendes egen Skyld for enhver Pris maatte

undgaaes.

Den følgende Aften fik jeg Svar. Mimi var meget tilfreds med min Forsigtighed. Denne var især paa sin Plads overfor vor Ven, Ankjær, der bildte sig ind, at hun vilde ægte ham. >Og hvem veed, hvad jeg gjør, naar du bliver mig utro,« tilføiede hun med sin raffinerede Falskhed. i Igaar troede jeg allerede, du var det, og jeg græd meget i de lange Ventetimer. «

Jeg tilstaar, at mit Hjerte bankede sødt ved Tanken om disse Længselstaarer, skjøndt min Hjerne meget godt vidste, at de kun vare opfundne yin usuni Delphi ni i .

»Iaften skal jeg desværre ud, men imorgenaften venter jeg dig bestemt,« vedblev hun. Og nu fulgte Slutningen, der overraskede mig mest og siden gav mig meget at tænke over.KONVOLUTTEN

I I I

»Men hvad er dog det for Taabeligheder, som du har proppet vor Ven Ankjær fuld af? Du har fordreiet Hovedet helt paa ham med din — naa ja, det skrækkelige Navn har jeg naturligvis glemt. Det vilde rigtignok være net! Saa maatte man jo være bange for at give noget Skriftligt fra sig. Men jeg er ikke bange, og du vil endnu faa mange Billetter fra mig, skjøndt jeg rigtignok foretrækker den personlige Omgang for den skriftlige. Altsaa imorgen — og rigtig tidlig! Din Mimi.«

«Imorgen Aften venter jeg dig bestemt c og »imorgen og rigtig tidlig« — det var Opfordringer, der manede mig om at tage en hurtig Beslutning. Det stod fast, at jeg ikke et Øieblik kunde fortsætte mit Forhold til Ankjærs

uværdige Brud. Heldigvis var jeg en Uge senere indbudt til Jagt af en Godseier, og jeg vidste, at jeg vilde gjøre den landlige Pebersvend en Fornøielse, naar jeg indfandt mig tidligere.I 02

Teg skrev altsaa til hende, at jeg allerede imorgen tidlig maatte reise paa Landet til min Ven Godseieren. Jeg havde lige faaet et Telegram fra ham og kunde ikke godt sige nei; men jeg vilde tælle Dage og Timer, til jeg igjen var hos hende.

Det sidste var ikke blot en Frase — desværre. Jeg længtes rasende efter Mimi.

Naar jeg stod paa min Post og ikke burde have andet end Jægertanker, det vil sige slet ingen Tanker, men desto mere Sandser, saa tænkte jeg mig Ankjær siddende mellem Brevbunker, fordybet i graphologiske Undersøgelser. Jeg forestillede mig, at jeg kunde se paa hans Ansigt, hvorledes Giften begyndte at virke — den helbredende Erkjendelses-gift. Det Brev, som han havde i Haanden — kun altfor godt kjendte jeg dets Skrift! Ogsaa Udtrykket i hans Ansigt kjendte jeg — det var det Træk fra den Gang, da jeg stod i Salonen og han sadKONVOLUTTEN

i sit Studereværelse og betragtede Brevet. Kun var Udtrykket af Uvillie endnu skar pere, og den dybe Kummer var trængt tilbage af Harme. Nu greb han en Loupe, undersøgte Skriften nøie og kastede saa Brevet paa Bordet med et ubeskriveligt Udtryk af dégout. Ja, der var ingen Tvivl: han maatte opdage hendes sande Cha-rakter. At gjøre det og at hæve sin Forlovelse maatte for saa fin en Natur som hans være et og det samme . . . Og det vilde ske snart!

Men saa — hvad hindrede mig saa i at fortsætte vort Forhold ? Thi skjøndt Pokker skulde have Mimi til Hustru, saa var hun henrivende, ja uforlignelig som Elskerinde. Naturligvis, kun for den, der følte sig stærk nok til ikke at lade sig indfange. Det er en Fordel, der heller ikke bør undervurderes ved en Elskerinde, at man kan forlade hende uden Samvittighedsnag. Forøvrig vilde hun efter al Sandsynlighed komme mig i Forkjobet, naar hun havde faaet en rigI 02

Mand i sine Garn — en, der ikke havde graphologisk Instinkt! Men indtil da vilde der kunne findes mange nydelsesrige Timer, naar vi søgte dem sammen.

En ung Fasans Timeglas maatte ubønhørlig være udrundet, ellers vilde den vel neppe være falden som Bytte for saadan en Jæger. Ikke, at jeg just skulde være en daarlig Skytte — tvertimod ; men ved denne Leilighed havde jeg saavist ingen Jagtlykke fortjent. Fasanen blev sendt til Mimi og indbragte mig om-gaaende en munter Takkeskrivelse.

Det var de Skrifttræk, der fik den brave Ankjær til at gyse; og jeg — jeg gjøs ogsaa, men af sygelig Længsel. Hun var lyslevende tilstede i disse Træk — besluttet, snu, energisk, lunefuld, godmodig, vittig, hensynsløs egoistisk, forfængelig og ærgjerrig, lidenskabelig og kjølig selvbeherskende, vellystig sittrende — et Slangebundt af Modsigelser, en Kvinde ! Hvor ofte havde jeg ikke haft et Brev fra hende i Haanden og under Loupen; —KONVOLUTTEN

men her, paa det fremmede Sted, virkede det helt anderledes: det blev en Trylleformel, gjennem hvilken hendes Væsen magisk strømmede over i mit. Jeg var besat, jeg holdt det ikke længer ud, men pakkede min Kuffert og reiste med det første Tog til Kjøbenhavn.

Og hvad vilde jeg saa der? Jeg kunde jo dog ikke besøge hende. Xei, men jeg kunde i alt Fald se hende — i Theatret; og derhen kjørte jeg ogsaa direkte fra Banegaarden. Jeg kom midt i Stykket. Det var en Operette, som jeg utallige Gange havde hørt hende i. Tæppet gik op for en ny Akt, hun traadte

ind--men var det ogsaa hende? Jeg

kastede et Blik paa Programmet: — Rollen var doubleret; Frk. Jensen var syg.

Fortrædelig gik jeg min Vei. Et Øieblik tænkte jeg paa at forespørge hos hende selv, forhaabentlig var det en Ubetydelighed. Men det gik dog ikke an. Jeg vilde sende Bud den næste Dag. Eller — Ankjær maatte vide, hvad hunI 02

KONVOLUTTEN

feilede ! Og maaske kunde jeg erfare andre Ting endnu af den begyndende Grapho-log. Jeg raabte den første Droschke an og kjørte til hans Villa. Den laa mørk mellem sine oplyste Naboer. Tjeneren lukkede op. Ankjær var reist bort. Paa længere Tid? I det mindste paa et Par Maaneder.

Ah ha! Frøken Jensen syg, og Ankjær bortreist: — det var klart nok. Bedre kunde det ikke være. Min Samvittighed og mit Hjerte vare begge tilfredsstillede. Han var reddet, og hun — blev ved at være min.

Da jeg den følgende Morgen i den bedste Stemning af Verden satte mig til min The, overraskede det mig slet ikke at se et Brev paa min Tallerken med Ankjærs Haandskrift. Poststempel Wien. Der har vi Meddelelsen om, at han har hævet sin Forlovelse, sagde jeg ved mig selv, uden at betænke, at det vilde have været lidet diskret af ham, strax at underrette mig derom, hvem det egentlig ikkeKONVOLUTTEN'

I25

angik, og som dog maaske vilde gjætte den for hende lidet smigrende Grund.

Men overrasket blev jeg rigtignok, da jeg nu aabnede Brevet, som kun indeholdt nogle faa Linier. Nemlig følgende :

Kære Ven! Jeg er her paa Bryllupsreise. Hjertelig Hilsen fra mig og fra min Hustru, for hvis Pen min egen

nu viger Pladsen.

& Deres

Martin Ankjær. Derunder med hendes Haandskrift.

Min bedste Hilsen til vor grapholo-giske Ven. Gid han ikke i den maa opdage altfor slette Egenskaber. Paa

Gjensyn. Marie Ankjær.I 02

KONVOLUTTEN

Mimis Skrift havde altid en opad-gaaende Tendens, men disse Linier gik saa skraat opad, at de næsten skrev ind i hans. En sand Triumphmarsch, der ikke lod sig standse.

Altsaa var det dog sket! Aabenbart havde Mimi veiret en Fare og skyndt sig at tage Ankjær med en Trumf. Laa der ikke en aabenbar Haan i hendes Betegnelse »vor graphologiske Ven« ? —

Reisen trak længer ud, end man havde ventet. Jeg var ret tilfreds dermed, thi jeg længtes ikke efter Gjensynet og var meget i Tvivl om, hvordan jeg skulde forholde mig.

Jeg kunde have sparet mig alle Bekymringer desangaaende.

Efter et halvt Aars Forløb fik jeg et Brev fra ham fra London. Det lød kort og fyndigt: —

»Graphologien har Ret. Jeg skilles fra min Hustru.«

Senere fortalte han mig, at da Hvedebrødsdagene vare forbi, havde han i enKONVOLUTTEN

27

regnfuld Foraarsuge fundet Tid til at optage sine graphologiske Studier. Han havde nemlig taget Michons Værk med paa Reisen og, letsindig nok, ogsaa mine Optegnelser.

Men Graphologien afskyede han for Resten af sit Liv. Det var meget utaknemligt af ham. for den havde dog hjulpet ham i den elfte Time, og han kom taalelig godt fra det. Langt bedre end Banquieren fra Wien, der for hendes Skyld skrev falske Vexler, og end den polske Greve, der skjød sig i Monaco.

Men jeg selv kom allerbedst fra det. Jeg har aldrig siden set Mimi.INDHOLD

Side

 Biblioteket er udkommet

Holger Drachmann : Kitzwalde Illustreret af Louis Moe i—6 Tusinde

‡

Henrik Pontoppidan: Hojsang Illustreret af N. P. Mols i—6 Tusinde

‡

Erik Skram: Agnes Vittrup Illustreret af Hans Nik. Hansen

i—3 Tusinde ^

Karl Gjellerup : Konvolutten Illustreret af Louis Moe i—3 Tusinde

Poul M. Moller: En dansk Students Eventyr Illustreret af Frants Henningsen i—3 Tysinde

‡

Carl Bernhard: Kommissionæren Illustreret af Carl Thomsen

i—3 Tusinde ‡

Holger Drachmanns, Henrik Pontoppidans, Erik Skrams og Karl Gjellerups Portræter ere tegnede af P. S. Krøyer, Carl Bernhards er tegnet af Carl Thomsen efter et Litografi.Til Biblioteket er komponeret to Indbindinger

Et blødt Læderbind med Ex-Libris og Titel i Guldtryk

Et eleg. Shirtingsbind med Ex-Libris og Titel i Guldtryk

Ex-Libris og Forsats tegnede af Knud Larsen

H. H. Thieles Bogtrykkeri